

Brassói Lapok

XXIX. évfolyam
159. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Vasárnap
1933. évi július 16

ELŐFIZETESI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az *beszedés* díj címén Brassóban további 2 lejt, vidéken 6 lejt fizet havonta. — *Külföldre* negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátal rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Mi lett Amerikából

Az ujságok már csak immel-ámmal közlik az amerikai emberrablásokról szóló híreket, a Lindbergh-bébi elrablása kiemelte a tárgyat. Három-négysoros hírből tudjuk meg, hogy Cansas Cityben elraboltak egy tündöklő szépségű asszonyt, Ohio-ban egy ötgyermekes családan, Cincinnati-ban egy nehézszülő box bajnokot, Clevelandban egy zseniális hegedűművészt, Most Albanyból érkezett hírvir, amely szerint elrabolták John O'Connelt, a híres demokratavezér-estvépár huszonnégy éves unokaöccsét. A haramiák kétszázötvenezer dollár váltságdíjat követelnek érte. Ezuttal megüzenték a hozzátartozóinak, hogy ha a rendőrséghez fordulnak, agyonlövik. Amerika valamikor a szívárvány minden színében pompázott, minden évszázadnak megvolt a maga Amerikája. A tizenharmadik században Amerika Washington és Franklin hazája volt, szabadságghószok Eldorádója, szabadgondolkodók paradicsoma, kedves kisvárosokkal, ahol a polgármesterek vásárnappal teli tudóval zsoltárokat énekeltek és a patriarchális elnökök ingujjban tettek igazságot. Szép, részben kalandos, részben nyárspolgári világ volt, veszedelmeket rejtgető őserdőkkel és hájos indián lányokkal. Chateaubriand, a mélabus breton vicomte Luisiania érdeiben legettette világfájdalmát és Fenimore Cooper indiántörténetei megteremtették a gyermekkor költői stratégiáját és taktikáját. Milyen izgalmas, fojtott romantikája volt a hatalmas folyamok partján a túlradó és félelmes természethez lapuló kicsinyes polgári életnek, ádámsutak skót prédikátorokkal, pápaszemes iskolamesterekkel és szigorú vénkisasszonyokkal. Ez még gyarmatos világ volt, a gyarmatosok még a hátukon hordták Európát, mint a csiga a házát.

A tizenkilencedik században Amerika állambölcsek és politikusok vadászterülete. Az erdélyi Bölöni Farkas a legelső európaiak egyike, akik könyvet írtak az Újvilágról, alighanem a legelső magyar ember, aki — több mint száz évvel ezelőtt — járt. Tocqueville mintaképül ajánlotta a franciáknak. Azután következett a nagy ipari fellendülés, ekkor lett Amerika elkallódott vagy elhullott egyszíntű ország, ahol visszavásárolhatják magukat, mint egy elvesztett kártyapartit. A szelid, idilli Amerika komor ábrázatot, üres méreteket öltött, ádáz harc indult meg, felmerült a négerkérdés, amelynek nyomára sem volt a felszabadítás előtt, a többi faji kérdés, Newyork finom angol-szász és germán városból kísérteties bábé nőtt, létrejöttek a milliárdos vagyosok, Amerika szép nevet kapott: a korlátlan lehetőségek hazája.

Kiderült, hogy mégsem volt az. A háborút követő eszeveszett fejlődés után jött a tözsdekrach és a bankzárlat. Fűrópa egészségesebb lett egy bálvánnyal és egy menekülési lehetőséggel. A nagy francia és angol folyóiratokban egymásután jelentek meg a tanulmányok, amelyek leplezték a százötvenéves bálványt. Az amerikai üzleti zseni merő illúzió volt, amelynek a körülmények egy ideig kedveztek. Az amerikaiak hihetetlen könnyelműséggel és előrelátás nélkül gazdálkodtak, az első szél elfújta levegőre épített gazdagságukat. A mellőzött, leajánlott Európa kárpótolta magát. Hollywood gonoszán együgyű mitológiát teremtett a bűn és korrupció világa fölül.

Mégis közbelép a kormány a gabonaárak érdekeiben

Javultak a terméskilátások

Bukarest, július 15.

A kormány egyre megújuló gondja kétségkívül a gabonaárak fenntartása, illetve megszilárdítása. Erre mutat Voicu Nişescu földművelésügyi miniszter nyilatkozata is. Voicu Nişescu kijelentette az ujságíróknak, hogy

a kormánynak határozott szándéka közbelépni a gabonaárak végső kialakításánál s erre a célra 1 milliárd 200 millió lejt szánt.

Az árak megszilárdítása érdekében abban a pillanatban, amikor azok esni kezdenek, nagyobb vásárlásokat eszközöl a belföldi piacokon, hogy ezzel jótékonyan szabályozza az árakat.

A termésreményekről érkező újabb jelentések egyébként nem olyan sötétek, mint a múlt hetekben, amikor a folytonos esőzés igen nagy károkkal fenyegetett.

Az ország északi részén már megkezdődtek az aratások és az eredmény kiértékelte.

A külföldi termésreményekről szóló jelentések azonban eléggé felverték a buza árát. Új buzát Bukarestben augusztus elsejéi szállításra 45 ezer lejmel kötötték le vagononként. Az augusztus 1—15 közötti szállításért azonban már csak 35 ezer lejt fizetnek, későbbi szállításra pedig már 20—25 ezer lejmel történnek a kötések, ami a világpiaci áraknak felel meg.

Augusztustól kezdve bőséges szállítványok érkeznek s így az ár esésére lehet számítani. Ekkor kell közbelépnie majd a kormánynak azért, hogy a román buza mindenképpen megmaradjon a világpiaci áron.

Jelentettük, hogy szombatra fontos minisztertanácsot hívtak össze a romániai gabonaértékesítés kérdésének a megbeszélésére. Ezt a minisztertanácsot most — újabb jelentésünk szerint — keddre napolták el, mert a földművelésügyi miniszterhez még nem érkeztek be az ország minden részéből azok a jelentések, amelyekre a pontos tájékozódás érdekében föltétlenül szükség van.

Viz után tűz pusztít

Kétszáz méteres lángoszlop Medgyes közelében,

amely százkilométeres körzetben világít

Hatósági rendeletre kiűritették a szomszédos falvakat

Medgyes, július 15.

Röviden jelentettük már, hogy a Sonametan-fársaság ötös számu szondájának a közelében, Medgyestől hat kilométernyire a Schenmart dűlőben, csütörtökön délután 3 órakor egy 500 négyzetméter területű kráter nyílt meg, amely hatalmas gázömlést produkált és iszonyu föld- és kőtömeget repített ki magából.

A feltörő gáz surlódás következtében a délután folyamán meggyulladt.

A 20 négyzetméter átmérőjű lángoszlop, amely 200 méter magasságra emelkedik, 100 kilométeres körzetben látható és óriási hőséget áraszt maga körül.

A kráter, amelynek tüze a közeli erdőre is áttért, s azt részben elhamvasztotta, két kilométernyire van a Kiskapus felé vezető vasutvonalától.

A szakkörök attól tartanak, hogy a gázvidéken még hasonló kráterek nyílnak.

Az égő szonda, amely sokkal nagyobb az emlékezetes moreni szondánál, estére egész Medgyest bevilágította. A kráter különben egész éjszaka „dolgozott” s többmázsa súlyú, vulkánikus eredetű szikladarabot dobált a magasba.

Amerika már nem játszik a szívárvány minden színében. A milliárdosok presztízse megszűnt. A korlátlan lehetőségek befagytak. Ma már csak két szín maradt, a fehér és fekete, a gangster és az apostol. Amerikában a sok összeomlott intézmény között csak kettő szilárd: a megszervezett banditizmus és a megszervezett jótékony-

A lángoszlop, az iszonyu hőség miatt, csak 200 méternyire lehet megközelíteni.

A kár eddigi megállapítások szerint, ugyszólván felbecsülhetetlen.

Újabb jelentéseink szerint, az első percek iejedelme után a hatóság és a földgáztársaság emberei akcióba léptek, hogy megfelelő rendszabályokat léptessenek életbe.

A medgyesi tűzoltóság nemsokára a robbanás színhelyére érkezett. Nagysze-

benből utáskatonákkal és mérnökkel különvonat futott be Medgyesre.

A hatóság intézkedésére kiűritették a környékbeli falvakat s megfelelő lépéseket tettek, hogy avatatlan ne kerüljön a kitörés körzetébe.

A szondaégés marosvásárhelyi tudósítónk szerint, Marosvásárhelyen is pánikot keltett, ahol a távoli tűz fénye az ég alját vörösré festette. A városban olyan hírek terjedtek el, hogy egész Medgyes, vagy Dicsőszentmárton lángokban áll.

Statáriális eljárás alá kerülnek a zavargó jasi diákok

Rövidesen megtartják a főtárgyalást

Jasi, július 15.

A jasi véres diákszavargás ügyében a helybeli hadbíróság ügyészsége befejezte a vizsgálatot.

A letartóztatott kilencvennégy diák közül csak 14-et engedett szabadon, a öb-

biek fogvatartását továbbra is szükségesnek tartja.

A tárgyalást, tekintettel arra, hogy Jasiiban ostromállapot van, a bűn pedig, a mivel a letartóztatottakat vádolják, a rendtörvény megfelelő szakaszai alapján kerül elbírálásra, rövidesen megtartják.

ság. Al Capone és Carnegie. A haramiák minden évben milliárdokat keresnek emberrablással, gyilkossággal egybekötött biztosítási üzletekkel, a jótékonyági intézmények minden évben milliárdokat fordítanak munkanélküliek támogatására és a tudomány istápolására. A fosztogatók és emberbarátok személye nem egy-

esetben azonos. A jótékonyág körülbelül ugyanannyiba kerül, mint a banditizmus. Mi történik, ha az amerikaiak ráeszmélnek, hogy egy egyszeri kivonási művelettel rengeteg fáradságot takaríthatnak meg? És talán Rooseveltnek sem kellene olyan nagy lendülettel szaladni az Európában befagyott kis pénz után.

A Szovjet új javaslata:

Kösszenek az európai államok gazdasági megnemtámadási szerződéseket is

A tengerentuli és dunai buzatermelő államok egyre jobban közelednek egymáshoz

Mussolini még mindig nem mondott le az olasz ántánt kialakításának tervéről

London, július 15

A világgazdasági konferencia élettelen halódását két szenzációs orosz javaslat tarkította meg ma.

A gazdasági albizottságban ugyanis két orosz javaslatot terjesztettek elő. Ezek közül az egyik a gazdasági megnemtámadásra vonatkozik. A másik Litvinov külügyi népbiztos ajánlata volt, aki azt jelentette be, hogy

megfelelő hitel ellenében a szovjet hajlandó 1 milliárd dollár értékű megrendelést tenni az európai államokban.

A két orosz javaslat volt a gazdasági albizottság egyik szenzációja. Connolly ir delegátus a két szovjetindítványt olyan melegen támogatta s közben olyan hevesen és kíméletlenül támadta Angliának Irország ellen folytatott gazdasági háborúját, hogy Coliju elnök kénytelen volt a szót megponni tőle. Az orosz javaslatokat áttették a szövegező bizottsághoz.

A másik szenzációja az volt a világgazdasági értekezletnek, hogy

a nemzetközi közmunkákra vonatkozó francia javaslat — csufosan megbukott.

A javaslat lényege az volt, hogy a konferencia küldjön ki egy bizottságot a nemzetközi közmunkák megindításának tanulmányozására. A tervet azzal buktatták meg, hogy egy olyan bizottsághoz utalták át, amely felerészben a jelenleg tulságosan is elfoglalt valutabizottság tagjaiból alakult.

MAR CSAK HATMILLIÓ BUSHELL AZ — „ELLENTÉT”

A buzatermelő államok konferenciájának mai napja is érdekes volt. Elhatározták, hogy a további tárgyalásokba Szovjetországot is bevonják.

E jelentés szerint az ellentétek a dunai és a tengerentuli buzatermelő államok között még mindig olyan nagyok, hogy nincs kilátás arra sem, hogy ezek az államok a holnapi nap során megegyezzenek.

MacDonald a tegnapi konferencián azonban örömmel állapította meg, hogy az ellentétek lassan-lassan elsimulnak és a két csoport között némi közeledés történt is már. A tárgyalások kezdetén a tengerentuliak a dunai államok buza kontingensét 40 millió bushellben akarták megállapítani. Ezzel szemben a dunai

blokk 60 millió bushell-kontingenst kívánt. Most már ott tartanak, hogy a tengerentulinak a kontingenst felemelték 50 millió bushellre, míg a dunaiak 56 millió bushellnél tartanak.

Ugy látszik, tényleg meg tudnak állapodni!

A konferenciák lejárják magukat

Érdekes nyilatkozatot adott a Völkischer Beobachter londoni tudósítójának Schacht dr., a birodalmi bank elnöke s egyben a londoni német delegáció vezetője.

Schacht kijelentette, hogy a világgazdasági kérdések csak a rögzített valuták alapján oldhatók meg, amiért is az lett volna a legbölcsebb, hogy azonnal elnapolják a konferenciát, amikor Amerika kijelentette, hogy a dollárt egy

előre nem lehet stabilizálni. Schacht dr. nyilatkozatát a következő szavakkal fejezte be:

— Egyébként azt hiszem, hogy amint a különböző parlamentek már lejáratták magukat, úgy a konferenciák is hamarosan lejárják magukat. Mert egyszer csak mindenki rájön arra és nyíltan kijelenti, hogy — a locsogásokból aztán éppen elég volt.

Magyarország a kisántánt tulsulya elől menekül

A keleti blokk és az államszövetségek átcsoportosításának kérdéseiben is serényen folynak a tárgyalások.

A Temps mai cikke egészen új megvilágításba helyezi az Ausztria és Magyarország között most lefolyt tárgyalásokat. A lap megállapítja, hogy a két állam gazdasági szervezete nagyon jól kiegészítik egymást, de leszegi, hogy ennek ellenére is a két állam között eddig még vámszövetség nem jött létre. A Temps nek az a véleménye, hogy Magyarország-nak ezzel a szövetséggel az a célja, hogy a kelet-európai gazdasági kaosz rendezése alkalmával Ausztriára támaszkodhassék és így ne kerülhessen alárendelt helyzetbe a kisántánttal szemben.

A lap megjegyzi még, hogy ez a terv és annak keresztülvitele nem jelenti azt, hogy a két állam — Ausztria és Magyarország — a keleteurópai gazdasági szö-

vetkezés megvalósulása esetén ne lenne hajlandó arra, hogy laza gazdasági kapcsolatokba lépjen a kisántánt államokkal.

Berlini jelentések ezzel a hírrel szemben viszont arról számolnak be, hogy pénteken,

Németország és Magyarország között újból megindulnak a két állam gazdasági kapcsolatait érintő további tárgyalások.

Magyarország — mondja a berlini jelentés — nagyon érdekes politikát folytat most. Gazdasági tárgyalásokat kezd ismét Németországgal, de ugyanakkor, sőt ugyanazon a napon felveszi a tárgyalásokat Ausztriával is. Ide mutat, hogy éppen ma érkezik meg Bécsből Budapestre Stockinger dr. osztrák megbízott, akinek az a feladata, hogy a két állam közötti gazdasági kapcsolatok lehetőségének kérdéseit tisztázza.

Ugy látszik — mondja a berlini jelentés — hogy Magyarország oda hódol ahol érette többet ígérnek.

MIT AKAR OLASZORSZÁG?

Olaszországnak a keleti államokkal való tárgyalásai közben szintén tovább folynak. A török külügyminiszter manens tárgyalásokat folytat Mussolinivel. Ezekbe a tárgyalásokba Mussolini bevonja a szovjetnek, Bulgáriának és Görögországnak római diplomáciai képviselőit is.

Fárisi jelentések szerint Henderson elutazott ma Rómába.

Minden valószínűség szerint ezeknél a tárgyalásoknál ő is szerepet kap.

Ezeknek a tárgyalásoknak — mondja Budapestén át adott római jelentés — kettős célja van. Olaszország mindenekelőtt gazdasági szövetséget akar létesíteni Oroszországgal, Törökországgal és Itáliával, hogy ez a gazdasági blokk ellensúlyozza a Titulescu-féle keleti blokk erejét. Másrészt Olaszország politikai együttműködést akar Bulgária, Törökország és Görögország között létrehozni. Ez a politikai blokk Mussolininek régi terv és vágya.

Ezeket a jelentéseket mindenesetre fenntartással kell fogadni.

Az utóbbi napok eseményei ugyanis oda mutatnak, hogy Olaszország a francia politikához akar kapcsolódni. A francia hírek viszont oda mutatnak, hogy Olaszország továbbra is a francia politika ellen dolgozik, ami nem valószínű mert hiszen Németország izolálása ma már éppen annyira olasz, mint francia érdek és így nem igen hihető, hogy ebben a germán-ellenes politikai atmoszférában Mussolini külön utakra tévedne.

BUKARESTBEN NEM LESZ SZOVJET KÖVETSÉG

A keleti szerződés hálózata kérdésével foglalkozik a londoni Daily Telegraph mai száma és megállapítja, hogy a szerződések megkötése során a legnagyobb politikai sikert Litvinov érte el ugyan, de igazi előnyökhöz csakis Románia jutott, amelynek politikai kérdései közül a besszarabiai kérdés most már jó időre kapcsolódott.

A lap ezek után megállapítja, hogy a kötött szerződések ellenére is a kisántánt államokba nem kerül szovjet követ és így nem lesz szovjetkövet Bukarestnek sem.

A szerződések nem jelentik még a legteljesebb kibékülést, csak annyit jelentenek, hogy a kibékülés útját egyengetik.

Bukarest már csak azért sem akarja, hogy a szovjet fővárosába követet küldjön, mert tapasztalata szerint abban a pillanatban, amelyben Oroszország felállítja a maga követését, azonnal intenzívebben fellángol a kommunista propaganda.

mondta:

— Én úgy láttam, hogy te elfutottál. Feléje fordítottam a megdagadt arcomat s így feleltem:

— Az embernek éppen a futástól lesz kétszer akkora a feje!

Garmada ur szemlélt egyideig, aztán megint visszafeküdt.

— Jól megjártuk mindketten... — mondta. — Én sem bírom a fejemet, s nézz ide!

Azért kellett odanéznem, mert kitartotta a száját. Nem volt egy foga sem, csak hátul láttam valami négyet hirtelen s egybeült veres pusztaságot.

— Ne busuljon — mondtam, — ezután legalább könnyebb kenyeret keresünk, hogy inkább megrághassuk.

Hát csak gondolkozzál, hogy mit lehetne csinálni — felelte Garmada ur és ismét olvasni kezdte a zsidó bibliát. Én is kijöttem, hogy az ájtatosságban ne zavarjam.

— No, mit végeztél? — kérdezte Blanka.

— Valami új kereset után fogunk uézni, mert a cégtáblát kiveték — feleltem, mire Blanka házilag elnevette magát s ezzel minden visszaállott a régi nyomba. Már selymes fuvalmakot is kezdtem érezni a szívemben, hogy este véle együtt lesznek, de akkor eszembe jutott az akadály, ugyszintén az is, hogy át kéne adni az üzenetet. Hozzá is fogtam mingyárt és azt mondtam:

— Ha ma este egy komisszárt lát, az osztán nem én leszek.

Blanka meglepetten bocsátotta rám a szemét, mire én elmondtam neki mindent. Nagy bánatomat sem titkoltam, hogy ő mindenütt jelen van egy-egy szivben s még a rendőrségnek sem hagy békét. Erre azonban megrázta kedves fejét s azt mondta, hogy mindenkit csak bolondit, szeretni azonban engemet szeret.

Ez olyan napsütés volt nekem, hogy es-tig vidáman voltam tőle.

Akkor eljött a komisszár, úgy kilenc óra tájban. Már amikor belépett a kapun, akkor gondoltam, hogy ő, mert Bolha erősen ugatott. Ki is mentem, nehogy ismét egy drágább orvosnak kelljen kötséget fizetni.

— Ez milyen kutya? — kérdezte a komisszár.

— Ez ilyen bolhaszinű — feleltem.

— Jó-jó, de a származása?

— A származását a rendőrség még nem tudta kikutatni.

A komisszárnak összefutott a személdőke, hogy az én gondolatom származását kutassa, de akkor mint a madár, a konyhából odarebbent Blanka. Nagy örömet mutatott, hogy láthatja a komisszárt, csicseregött is neki valamit, de amikor meglátta, hogy kettőnk között fennakadás van, megkérdezte:

— Talán nem titkolóznak?

— Dehogyan! — mondta a komisszár.

— Csupán a kutyról beszélünk.

— Nagyon érdekes kutya — dicsérték Blanka.

Mindnyájan Bolhát néztük.

— S milyen beszédes szeme van! — mondta a komisszár.

Erre én is megjegyeztem:

— Nagyon beszédes, kivált amelyik véres vak! S a lába is beszédes, amelyik véres.

A lábát tudta s így a szemét kérdezte, hogy avval mi lett? Erre én elmondtam, hogy annak a világtól is egy román ember jóvoltából szabadult meg s amikor a sétaterre mentem aludni, azért nem vittem személyazonossági bizonyítványt is, mert azt hittem, hogy a kutya eléggé pótolja azt.

— Köszönd, hogy itt van Blanka kisasszony — mondta a komisszár, — mert különben két pofot kapnál: egyet a szemért s egyet a lábért.

Hát erre mit tudtam volna felelni egyebet, minthogy azt mondtam:

— Jól tud számolni a nagyságos ur.

(Folytatása következik.)

Jamási Áron

Ábel a Társadalomban

Láttam, hogy ezen a szárnyon megnyertem már valahogy a csatát s most már apránként kezdtem visszakapni az erőmet. Tejet is itatott velem Blanka, de a legjobban mégis az segített, hogy gyámolítás közben mind több és több áramot bocsátott belém. Gondoltam, most már a legnagyobb kérdést is feltehetem, ami kezdettől fogva feszített engem. Megfogantoztam tehát jól a széken és oda fordultam hozzá:

— Hát Garmada ur?

— Bent van a szobában — felelte csendesen Blanka.

— S hogy van?

— Ugy, hogy a szép fogainak kámpet! S egy kicsit hülyére verték.

Ez nem volt a legnagyobb újság, de Blanka nem hagyott nekem időt a sajnálkozásra, hanem tovább beszélt. Elmondta, hogy a doktor urat Enyed mellett készen szedték le a vonatról, vagyis elájulva. Onnét rögtön az enyedi kórházba szállították, ahol operáción esett átál. Neki pedig táviratot küldtetett, hogy menjen rögtön oda. Ő oda is utazott s hazahozta. Most érkezének meg, egy órája sincs s éppen szájvontató teát főz a betegnek.

— Vajon én hogy láthatnám meg? — kérdeztem.

— Nagyon haragszik rád, de bemehetsz — mondta Blanka, de amikor felálltam, mégis megmondta magát és másított a dolgon. Vagyis előbb ő ment be, hogy a hirtőlám megvigye s mindent elékészítsen, mint egy püspöknek.

— Rendben van, bemehetsz — jött vissza tiz perc múlva.

Amikor beléptem a szobába, Garmada

ur a diványon feküdt felöltözve s a feje olyan volt a kötözéstől, mint egy nagy fehér tök. A kezében pedig egy könyvet tartott s azt még megjelenésemtől sem tette le.

— Az miféle könyv? — kezdtem a bevezetést.

— Ez a zsidó biblia — felelte ő.

Gondoltam, itt erősen nagy baj kell legyen, mert én azelőtt sohasem láttam volt, hogy a zsidó bibliát olvasta volna, de mégis így szóltam:

— A legalkalmasabb könyv, ami létezik.

— Miért? — kérdezte mellékesen.

— Azért, mert amilyen nagy szerencsétlenségek vannak abban, ahhoz képest nekünk semmi bajunk sincs.

— Nekünk nincs, csak a fogaink hiánya van.

Hamar eszembe jutott, hogy erre mit feleljek.

— Csontra vadásztak az akasztófára való!

— Hogy érted ezt?

— Ugy, hogy magának a fogait nem állhatták, nekem pedig a belső csontjaimot törték össze. De igaz, hogy én is megvéreztem kettőt, mielőtt ledobták volna a vonatról, mert tudja-e a nagyságos ur, hogy hányan voltak? Éppen haton! Három magának, három nekem. Még jó, hogy csak engemet dobtak le a vonatról s nem a nagyságos urat is, mert úgy eshetett volna, hogy soha többet fel nem kel onnét!

Garmada ur letette a könyvet és felült a diványon s hát úgy reszket a feje, hogy nem tud megállapodni sehol. Zavaran, de nagy igyekezettel nézett rám s azt

Balboék közelednek Csikágóhoz

Ismét sikeresen átrepültek egy ulszakaszt

Newyork, július 15.

Balbo légügyi miniszter és repülőrajja, miután a labradori Cartwrightban pihenőt tartott, tovább indult s csütörtök este, az itteni idő szerint 9 óra 20 perckor a New-Brunswick tartománybeli Shediacha érkezett.

A rajrepülőket Tilley miniszterelnök fogadta. Balboék jövetelének a híre rengeteg ember érkezett különvonatokon Chediacha. A tömeg az olasz légügyi mi-

nisztart és a legénységet harsány ünnepelésben részesítette, miközben a Ducet is éltették.

Balboék csak rövid pihenőt tartanak Shediachban s amennyiben a légköri viszonyok engedik, rövidesen startolnak Montrealon keresztül Csikágó felé.

Lindbergh ezredes, tekintettel a kedvezőtlen időjárásra, lemondott arról, hogy az olasz gépek elé repüljön.

Inség fenyeget Oroszországban

Felemelték a gabonabeszolgáltatási kvótát

Moszkva, július 15.

A moszkvai hivatalos sajtóiroda jelenti: Stalin és Molotov aláírásával ma rendelet jelent meg, amely szerint a nagy inségre való tekintettel a jövőben a kollektív gabonaszövetségek, nem 16, hanem 22 százalék terményt kötelesek beszo-

gáltatni. A rendelet kimondja még, hogy a szövetkezők a kölcsönképpen kiadott vetőmagvakat is kötelesek a jelen aratás után visszaadni.

A rendelet a pontos termény-beszolgáltatásért a szövetkezők vezetőit személyekben teszik felelőssé.

Két katonazenész meggyilkolta adési katonazenekar karmesterét

Bucsulevélben közölték a gyilkosok, hogy megölik magukat is

Dés, július 15.

A csütörtökről péntekre virradó éjszaka Désen megdöbbentő gyilkosság történt, amelynek Andreescu Ioan hadnagy, a dési 81. gyalogezred zenekarának karmestere esett áldozatul. Andreescu egy szívének irányított bajonetszurással ölte meg a tettesek, akik álmában rontottak rá.

A gyilkosságot másnap reggel fedezték fel. A bűntény színhelyén levelet hagytak a tettesek, amelyben megírták, hogy ne keressék őket, mert a Dés határában levő, 200 méter mélységű tárnába vetik magukat.

Az aláírásokból kiderült, hogy a páratlan kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosságot

Diorciu szakaszvezető és egy 18 éves gyerek követték el, akik mindketten az ezred zenekarában működtek.

A rendőrség nyomban kiszállt a levélben jelzett tárnához, amelynek szélén a tettesek ruháit ugyan megtalálta, de eddig még nem sikerült megállapítani, hogy a katonák valóban a mélységbe vetették-e magukat?

Az ezred a gyilkosságról jelentést tett felettes hatóságainak. A kolozsvári hadbírósról egy ezredes érkezett Désre, hogy az ügy kivizsgálását megindítsa.

A meggyilkolt hadnagyot a két katona a rossz bánásmód miatt, bosszúból gyilkolta meg.

Az új német gazdaság-miniszter programmot adott

A program nem igen elégti ki a munkára éhes nemzetszocialistákat

Rohamosztágok, amelyek Ausztriába dezertálnak

Berlin, július 15.

Németországban, mióta Hitler kijelentette, hogy forradalomra nincs tovább szükség és megkezdődhet a nyugodt evolúció korszaka, egyre inkább a gazdasági kérdések nyomulnak előtérbe.

Legnap gazdasági programmot adott Hugenberg utóda, Schmiedt miniszter.

Az új birodalmi gazdasági miniszter lebeszédében kifejtette, hogy a nemzeti kormány Németország gazdasági életének fejlesztését rá akarja bízni a közgazdaság természetes vezetőire s azoknak mindössze csak a követendő irányelveket akarja megszabni. Ez eddig rendben is volna. Csakhogy Schmiedt miniszter a program beszéd következő mondataiban azt is elárulta, hogy a gazdasági élet vezetői számára biztosított szabadság mellett fennmarad a maga számára azt a jogot is, hogy a gazdasági élet megnyilvánulásainak legapróbb részleteibe is belenyúljon, természetesen a „nemzet” érdekében. Ami azt jelenti, hogy az elméletben engedélyezett szabadságot a kormány a gazdasági élet területén ott és akkor nyírja meg, mikor éppen szükségesnek látja. Schmiedt ugyan utalt arra is, hogy a kormány ezzel a joggal „bőleszen” és „mértékletesen” kíván élni. A lényeg az volna, hogy az egyéni képességek és kezdeményezések kihasználása révén a termelésnek a kormány segédkezet nyújtson, mert ma már világos, hogy a német biro-

dalom területén élő 5 millió munkanélkülit állami közmunkák révén eltartani so-hogysen lehet. Éppen ezért, a gazdasági kalkulációt kell eredményessé tenni s pillanatnyilag a kormány gazdasági programjának ez a feladata és a főcélja.

Utalt Schmiedt miniszter beszédében arra is, hogy Hitler a birodalom rendi felépítésének munkáját egyelőre elhalasztotta, mert ki akarja kerülni, hogy illetéktelenek jussanak befolyáshoz.

Végül Roosevelt amerikai elnököt üdvözölte beszédében, aki Hitler és Mussolini szellemében és felfogásában azt indítványozta, hogy az országok maguk, önjerejükből győzzék le a gazdasági nehézségeket és bajokat. Utalt arra is, hogy a Hitler-kormány a külállamokkal fennálló viszonyát igyekszik kimélyíteni és gyümölcsöztetni.

Nagyon érdekes az Oesterreichischer Abendblatt ma esti jelentése is, amely szerint német rohamosztágok csapatostul szöknek át a bajor határ mentén Ausztria területére. Arról panaszkodnak, hogy élelmezésük rossz és hogy a zsoldjukat sem kapják meg és ezért szöknek át osztrák területre.

Vannak olyan osztrák lapvélemények is, a mely szerint így akar nagyobb fegyveres rohamosztág tömeg Ausztria területére átszivárogni. Amennyiben majd elég sokan lesznek majd Ausztriában, elfordulnak az azilumot adó osztrák államtól és a jelenlegi kormányzat ellen lépnek fel.

Elegancia, romantika és modernség

A francia királyok tündöklő udvarában a legmagasabbrendű fényűzés szelleme lelkesítette az egész nemességet és ez megteremtette az igazi elegancia légkörét. A VILCHERY parfümlaboratorium, hogy kielégítse a mai elegáns hölgyek arisztokratikus igényeit, megteremtette a felülmúlhatatlan „TALON ROUGE” kölnivizet, amely ezen a téren valóságos reveláció. A leheletszerűen illatosított állandó és diszkrét illatu „TALON ROUGE” kölniviz kivívta magának a legelső helyet az illatszerművészetben.

A Talon Rouge kölniviz csakis eredeti üvegekben kerül eladásra.

Zugtőzsdét lepleztek le Bukarestben,

amely rengeteg lejt szállított külföldre

Bukarest, július 15.

A bukaresti rendőrség hosszas nyomozás után leplezett egy zugtőzsdét, amely a vizsgálat eddigi megállapításai szerint rengeteg lejt csempészett ki az utóbbi hetek alatt Zürichbe és Hannoverbe. A már üzemszerűen berendezkedett zugtőzsde élén valami Falkenflug nevű ember állott, aki több segítőjával ajánlott levelekben küldöztette ki az ezerlejeseket és ugyancsak ajánlott levelekben kapta a külföldi valutákat is.

Megállapította a vizsgálat azt is, hogy Falkenflug bandájának összeköttetést kellett tartania néhány postai alkalmazottal is, mert különben elképzelhetetlen, hogy a mai ellenőrzés mellett bankókat rejtgető ajánlottleveleket továbbítottak volna külföldre és külföldről valutákat tartalmazó levelek érkezhettek volna Falkenflug címére.

A vizsgálatot nagy körültekintéssel folytatják.

4000 ezer kovakő — 400 ezer lej pénzbüntetés

Marosvásárhely, július 15.

Pop Chirila marosvásárhelyi közrendőr, aki a pályaudvaron teljesített szolgálatot, egy izgatottan viselkedő férfire lett figyelmes. akit igazolásra szólított fel, majd a rendőrségre kísért. Az ismeretlen a rendőrségen motozásnak vetették alá, amelynek során négyezer darab kovakövet találtak nála. Vallomásából kiderült, hogy Fleischov Chaim a neve, s a kö-

veket Nagyváradra akarta szállítani egy ottani cég megbízásából. A monopóligazgatóság Fleischmann 400 ezer lej bírsággal sújtotta. A kovakőcsempészt szabadlábra helyezték, az eljárást azonban folytatják.

Global a molyokat és a molyok petéit

Képviselet és raktár „PHARMAC” Drogeria engros Braşov.

Baradlai László riportja:

Nem elsodort, csak elfelejtett falu

Teljes szociografiai felvétel néhány gyors mondatban

Falu, július 15.

Két órányira a várostól, szelid avasi dombok között élve fekszik a Falu.

Vasutja nincs. A legközelebbi állomás gyalog jó háromnegyedóra.

Félezer ember lakja. Pontosan négyszázhatvankettő.

Hetvenöt százaléka román, huszonöt százaléka magyar.

És egy dus családú zsidó.

Hogy került ide, az istenhátomögé, a természetlen talajba és szegénységbe, hogy tudott itt a nincstelenségben megkapaszkodni? Saját maga előtt is rejtély.

Ujság nem jár a faluba.

Templom van. A románoknak. A magyaroké a szomszéd faluban van. Messze van a szomszéd falu és pihenésre való a vasárnap. Csak karácsonykor és husvétkor kerekednek fel a hívők, hogy meghallgassák a szomszéd pap dörgedelmes szavait.

Szaporodnak a baptisták.

Nekik nem kell templom. Az egyik szalmafedéles házban gyűlnek össze és hangos énekszóval dicsérik az urat.

Egyetlen csendőrszakszervező szuronya reprezentálja a hatalmat.

NYELVHASZNÁLAT

Békés nép ez. Verekedés nincs. A verekedéshez ital kell, az emberek pedig olyan szegények, hogy italra sem jut. A módosabbja, néha, ősz táján, szilvából az udvaron főzi a cukrát. Nyiltan, mert finánc ritkán vetődik ide. Sáros és elhasznált az út. Az autó gumija haragosan pukkan ellene, ha valamelyik hatósági személy rászánja magát, hogy meglátogassa a Falut.

Amely autótülkölés hallatára elbujik a mezőkre.

Azt mondják, semmi jó sem származhat abból, ha a városi urak a faluhoz leereszkednek.

Nemzetiségi vita nincs. Itt nem probléma a nyelvhasználat. A négyszázhatvankét lélek furcsa, kevert román-magyar idiomát beszél. A román azt mondja, hogy váltou, a magyar úgy meséli az erdei kalandját, hogy „voltam a padurén, oszt letájáltam egy ol fát”. A román így számol be a városi utazásáról: „Am fost cu găzós la Szakmár și am văzut acolo pe domnu fôszolgabiró.”

A nyelvhasználatnál nincs baj.

Politikai ellentétek nincsenek.

A POLITIKA

A Falu nem foglalkozik a politikával.

Választáskor, amikor a városi urak az itt lévő párszáz voksért kimerészkednek a faluba, a nép meghallgatja a szónokokat. Az egyik inflációt ígér, a másik olcsó kenyeret.

Az inflációról nem tudják, hogy mit jelent. A kenyér ára őket kevéssé izgatja csak. Nem buzatermő vidék ez itten. Zabból készült fekete lepény a mindennapi kenyér, kecsketej és juhturó a peccsenye.

A harmadik jelölt száz lej napidíjat ígér a voksok darabjáért.

Ezt meghallgatják, megéltézik, aztán lezavaznak rá és a következő választásig mind arról beszélnek.

Csupán azt kötik ki, hogy a bért huszasokban fizesse ki a domnu deputát. Dohos szubldok mélyén, a vasárnapi inn szélébe bekötte őrzik a huszasokat. A százasit elköltik havonta egyszer a városban. Petróleumra, bocskorra, öt évenként egyszer egy új szürre váltják fel. Nem sajnálják, mert a százas csak ezüst. A huszas azonban sárga, mint az arany és öreg, fogatlanok emlékeznek a háborúból, hogy milyen becsülete volt az aranynak.

TÁPLÁLKOZÁS

A rossz táplálkozás nyomot hagy az arcon és a testeken.

Harminc éves nő hatvannak látszik. Barázdas, fehér hajú aggyastán. Mindössze harminckét éves. Zabkenyér. Juhturó. Favágás. Munka. Munka.

Amig fiatalok, évente szaporodnak. A gyerekek azonban nem sokáig marad meg. Fele elhullik, mielőtt megérhetett volna.

Orvos nincs.

Csak a szomszéd faluban.

Aki beteg, úgy sem tud odamenni, amig járni tud, addig meg nem megy.

A hatósági orvos ingyen is kijönne. De kevés a ló és kár a szekeret koptatni.

Orvos nincs, de van babona.

Van kuruzslás.

Egy héttel ezelőtt Mocira Juon a Tógyeré fejével levágta az ujját.

Száritott lótrágya forrázott levéllel mosták ki a sebet. Aztán bekötötték. Szennyes golyócsal. Tegnap már halott volt Mocira Juon a Tógyeré. Megfekedett az egész teste a megmérgezett vértől. A faluban úgy mondják, hogy belészállt az ördög. Attól lett fekete a teste. Biztosan az öreg Tománé babonázta meg, mert nem akart neki egy vég golyócsot venni a szatmári vásáron.

Az öreg Tománé amolyan vajákos asszony itt.

Öreg és szutykos.

Orvos helyett ő gyógyít.

Ráolvasással, oltott szénnel.

De gyógyszerekkel is.

Fejfájás ellen oltott szénit itat a beteggel.

A tuberkulózist vöröshagymával kezeli. A tüdővész ember folyton hagymát eszik. Sültve, főve és nyersen. A trachomát varangyosbékából főtt forró levessel kurálja. Sérves beteg testére piócat rakat.

A pióca testbefuródó csápjában olyan anyag van, amely megakadályozza a vér aluszkónyságát.

Ha azután a véletlen szerencse a megpiócázott beteget a városi kórházba juttatja, a hol operálják, az orvosok nem értik, hogy miért nem lehet műtét után a vérzést elállítani.

Nappal mennek a szemfájások, a láb- és

kézfájások, a tüdővészések Tománé viskójába.

Este, ha besötétedik, esett lányok és verbajos férfiak keresik fel a beteg falu vajákosát.

Az előbbieken orsóval, hegyes libatollal, vékony karóba faragott fával segít.

Ha kibírják, szerencséjük volt.

És ha szerencséjük volt, csupán örökre meddők maradnak.

A verbajosoknak sötét babonát sug a fülébe...

...másodnap, harmadnap, az erdőszélén, a hegyoldal tövében egy-egy letipott leánygyermek fetreng megkínózva...

...vérében csirázik már az átoltott betegség...

A szülők nem tesznek panaszt. Két kecske és egy mársa rosz a váltásdíj.

És mindenki meg van elégedve. Szülő, rokon, a beteg, aki elhiszi, hogy már nincs semmi baja és a vajákos asszony.

...a leánygyereket nem kérdezi senki...

Ismét lelőtték egy horvát politikust

Radics és Macsek után Predavetz került területre

Zágráb, július 15.

Ma délelőtt revolveres merényletet követtek el Predavetz, a felosztott horvát parasztpárt vezére ellen. Predavetnek Dugoselo nevű faluban van birtoka és ebben a faluban támadt rá régi haragosa, egy Koscsics nevű földbirtokos.

Koscsics vadászfegyverével hasbalította a pártvezért, akit nagyon súlyos sebével kórházba szállítottak.

Hir szerint a politikus és a földbirtokos között elszámolási differenciák voltak. Perre került a sor és a perlen Predavetz győzött. Ezért követett el merényletet ellene az — alperes.

Más jelentések szerint politikai okok is közrejátszottak a merényletnél.

Predavetz a horvát politikai életnek legjelentősebb személyisége volt. Radics halála és Macsek letartóztatása után ő állt a párt élére és így érthető, hogy a merénylet zágrábi politikai körökben nagy megdöbbenést keltett.

Éljen a szabadverseny

A bukaresti ólomcső-kartell igazgatója pénzügyi tisztviselőnek adta ki magát és behatolt a konkurens üzemébe

Az ólomcső-kartell, amelynek nem tetszik a 16 lejes kartellen kívüli ár

Kolozsvár, július 15

Eb év januárjában egy kisebb ólomcső-gyár alakult Kolozsváron. Az üzem mindössze egy-két munkással dolgozik és annak tulajdonosa Hoffmann Sándor mérnök. Ennek az üzemnek az volt az üzleti elgondolása, hogy dumping árakkal dolgozik, nem lép be a romániai ólomcső-kartellbe és így olcsóbb árral vedőkört szerez magának.

A számítás kitünő volt, csupán éppen ott hibázott a tulajdonos, hogy nem számolt azzal, hogy az ólomcső kartell elletállása mellett nem tud majd nyersanyagot beszerezni. Január óta ugy dagozik, hogy nem kap közvetlenül nyersanyagot, hanem csak közvetítő útján — másodkézből — tud anyaghoz jutni.

Még így is leszorította azonban az ólomcső kilóját 21—22 lejről 16—17 lejre és nagyszerűen prosperált.

sőt árujával már a Regátba is behatolt. Ez a terjeszkedés nem tetszett az ólomcső-kartellnek és ezért erősebb eszközökhöz nyúlt.

AKI KIVÁNCSI A GYÁRTÁSI TITOKRA

A kartellnek bukaresti igazgatója Heinrich Sternbach néhány nappal ezelőtt megjelent Kolozsváron és másodmagával megjelent a kartell-kivüli kis ólomcső-gyárácskában. A kíséretében levő ur ugy mutatkozott be, mint pénzügyigazgatósági tisztviselő és társát, a kartell igazgatóját ugyanígy mint a pénzügyigazgatóság kiküldöttjét mutatta be.

A tulajdonos nem volt otthon és a munkások arra hívtakoztak hogy az üzembe belépni tilos. Ezzel szemben a „pénzügyi tisztviselő” a törvényre való

hivatkozással bementek az üzembe.

A konkurens, a kartell-igazgató, alaposan szétnézett az üzemben.

Megtudakolta mit gyárt az üzem, hogyan gyárt és miután meglátta a gyár üzemi titkát, szépen továbbállt.

A bukaresti ólomcső-kartellnek azonban nemcsak a gyár üzemi, hanem kereskedelmi titkára is szüksége volt és ezért a két ur felkereste azt a három szállítóval-lalattot is, amellyel áruját a Hoffmann-csög szállította. Itt a „pénzügyigazgatóság megbízottjai” azt követelték, hogy a szállítók könyveikkel igazolják, hova, mit és mennyit szállít a Hoffmann-féle ólomcső gyár.

Maga Hoffmann csak két nap múlva értesült arról, hogy a gyárban és a szállítóknál vizsgálat volt. Akkor értesült róla, amikor Sternbach kartell-igazgató magához rendelte Hoffmann-t és felszólította, hogy a kis üzem kezdjen vele tárgyalásokat.

és egyezzenek meg a kartelllel, mert különben — felvételei ellene a büntetőjegy-zöknyvet.

Itt, a kartell igazgatójánál tudta meg a kolozsvári üzem, hogy

100 ezer lejről szóló büntető jegyzőkönyvet vittek fel ellene, mert — nem fizetett forgalmi adót.

A KARTELL-IGAZGATÓ, MINT A SFATUL MEGBIZOTTJA

Igy derült ki, hogy a gyárban és a szállítóknál lefolytatott vizsgálat valójában pénzügyi vizsgálat volt. A jegyzőkönyvön már nem szerepel az ólomcső kartell igazgatója, mint „pénzügyi tisztviselő” és nem szerepel mint kartell-igazgató sem hanem — hogy hirtelen mi minden meg-

A KULTURA

Száz gyerek közül kilencvennégy nem tud írni és olvasni.

Van egy iskolaterem. Tavaly fogadtak egy vándor tanítót.

Elmebajos volt a tanító és husvét előtt kétfogott a gyerekekre.

Kiverték a faluból.

Az élet hajnalban kezdődik és mire a hold feljön, mindenki alszik.

Meleg ételt nyáron nem főznek.

Élén puliszka van. Ha a csirkék között járvány van, húst is esznek.

Zabkenyérrel.

A tehénnek nagyobb értéke van, mint a gyermeknek.

Ha a tehén beteg, gyászban van az egész család.

A gyermeknek jó a babona, de a beteg tehenhez gyakran kihozzák az állatorvost.

A pásztorok csak havonta egyszer jönnek a hegyről.

Az asszony, vagy a gyerek viszi fel szombatonként a tiszta inget és a zabpogácsát.

Husztól megkérdeztem: színházban, moziban sohasem volt.

A zsidó gyerekein kívül egyetlen tíz év aluli gyermek sem ivott életében kávét.

Ez nem elsodort falu itten. Ez csak elfelejtett falu.

Két órányira a várostól.

Elfelejtve istentől, embertől, hatóságtól, valuttól.

Kulturától.

Élettől.

biztatása van egy ilyen konkurensnek? — mint a Sfatul Negustoresc megbízottja. A pénzügyigazgatósági jegyzőkönyvhöz a megbízólevél nincs csatolva, csak annak a száma.

Most már tehát értjük:

A Sfatul Bukarestből delegál valakit a kolozsvári pénzügyigazgatósághoz, meg a kolozsvári pénzügyigazgatóság úgy tudja, hogy valaki nem fizeti a forgalmi adót és ezért szüksége van egy megbízható szakértőre.

Biztosan így történt.

A kolozsvári pénzügyigazgatóság nem kapott közelebbi szakértőt, mint Bukarestben Heinrich Sternbach urat, a bukaresti ólomcső-kartell igazgatóját?

Vagy talán csak nem úgy történt a dolog, hogy nem a kolozsvári pénzügyigazgatóság kereste Sternbach urat, hanem Sternbach ur a kolozsvári pénzügyigazgatóságra?

Hoffmann persze mikor megtudta a konkurenciájától, hogy 100 ezer lejes bírságot vetettek ki ellene és amikor az is megtudta és ugyancsak a konkurenciájától, hogy az a „felvett százezer lejes jegyzőkönyvet, ha nem egyezkedik, jövőre hagyatja — (ugy látszik pénzügyminis-teri megbízatása is van egy ilyen kartell-igazgatónak?) — elrohant a pénzügyigazgatóságra és panaszt tett.

Muresan kerületi pénzügyigazgató írásban kérte a panaszt és annak vétele után nyomban intézkedett:

vizsgálatot indított, hogy voltaképpen a pénzügyigazgatóság nevében ki járt és aki eljár, mit csinált és felfüggesztette a bírságoló jegyzőkönyvet addig, amíg a vizsgálat eldől.

EGYNEHÁNY KELLEMETLEN KÉRDÉS

És ezzel a különös ügynek egyelőre vége van.

De még néhány kérdés ide kívánczolok.

1. Miért nem kap nyersanyagot a kolozsvári ólomcsőgyár, mikor az ólomcső-kartell voltaképpen nem ura és diktátora a hazai ólomnak? Az ólom az állam kezében van és abból a bukaresti kartell csak egy nagyobb mennyiséget lekötött tart. Ha az államé az ólom, miért nem jut belőle a kolozsvári üzemnek — közvetlenül is?

2. Miért vesz fel forgalmi adó bírság-lási jegyzőkönyvet a pénzügyigazgatóság olyan üzemmel szemben, amely csak egy-két munkással dolgozik és így nem köteles forgalmi adót fizetni? És ha a pénzügyigazgatóság más véleményen van, akkor mire ehhez a bírságoláshoz szakértő bukaresti szakértő, konkurens szakértő? és végül

3. Vajon miért nem elégszik meg a hazai ólomcső kartell a vámpédelemmel, amely szinte százszázalékos és miért nem hagyja hogy a kis exisztencia is éljen és hogy a kiskereskedő is legyen néha olyan árut, amelynek árában legfeljebb nyersanyag, munkabér és haszon van, nincs benne a kartell-igazgató horribilis fizetése, utiköltsége és a kartell hatalmas dividendájának az árua eső része?

Voltak idők, amikor a tömegek megadással tudomásul vették, hogy kiszolgáltatottjai a kartelleknek.

Ma már nem tűrik el, hogy Vezérigazgató Urék hálókocsizzanak, pénzügyigazgatóságokat mozgósítsanak és fenyegetsenek, ha más is élni akar, nemcsak a kartell.

Hatalmas tempóban növekedik az aranytermelés

és így a Banca Națională öt milliárd új bankjegyet bocsátthat ki

Száztizennégymillió lej értékű investáció, amely igazán meghozta a maga kamatát

Bukarest, július 15.

A Banca Națională legutóbb 114 millió lej rendkívüli hitelt szavazott meg a romániai aranybányák modernizálásának céljaira. A Banca Națională elfogadta a bányák terveit, amelyek szerint, ha a romániai aranybányák termelőeszközeit megfelelően modernizálják, sokkal több aranyat lehetne termelni és így, nagyobb aranyfedezete lévén a Jegybanknak, több bankjegyet bocsátthatna ki.

A gyakorlat azt igazolta, hogy a műszaki embereknek volt igazuk. Az investációk nyomán egyre nagyobb és nagyobb aranytermenységet tudtak a bányák kitermelni, úgy, hogy az eddigi évi 3200 kiló arany helyett az idei aranytermelés legalább is 6000 kiló lesz. A bányák eddigi mennyiségeiket megduplázzák, sőt meg is háromszorozzák. Felsőbánya például az eddigi 15 kiló helyett 200 kilót termel. Nagyág 170 kiló helyett 600-at, Erzsébetbánya pedig 100 kiló helyett 240-et.

Ha az aranytermelés így fokozódik tovább és a beállított új flotációs műnek, valamint nagyobb kapacitású kohók egyre több és több eredményt érnek el, a Jegybanknak módjában lesz 5 milliárd értékben új bankjegyet kiadni anélkül, hogy az infláció eszközeihez folyamodnék.

A Banca Națională megnövekedett aranytermenységei megduzzasztják az ércfedezetet és így a Banca Națională ezt a hatalmas bankjegymennyiséget kibocsátthatja.

Cadum pipere-és fürdőszappan

Némely szappan csipi a nyelvet, mert nem tisztá. Cadum nem csip: szigorúan tisztá és semleges. Cadum szappan tonifikálja a bőrt, fenntartja rugalmasságát és üdőségét, mert enyhén, de alaposan tisztítja. Cadum szabad lúgtól teljesen mentes, sohasem izgatja a bőrfelületet,

még a csecsemők oly érzékeny bőrét sem. A hosszú szárítás a Cadum szappanból minden nedvességet kivont, úgy, hogy kevés fogy belőle, tehát sokáig elég, ami nagyon gazdaságossá teszi használatát. Jobb pipere- és fürdőszappan nem létezik.

— Kapható gyógyszerárakban és drogériákban —

Marószódát ivott a nyomozórendőrök jelenlétében egy hirtelt tolvaj

Kolozsvár, július 15.

A kolozsvári rendőrség értesítést kapott Nagyenyetről, hogy az ottani fogházból nemrégiben kiszabadult Nagy Erzsébet 26 éves asszony, aki többrendbeli lopás miatt volt lakója az enyedi börtönnek. A fogház igazgatóságához érkezett jelentés szerint a kiszabadult asszony újra kezdte régi mesterségét.

A rendőrség a kapott értesítés nyomán házkutatást tartott Nagy Erzsébet magyarutcai lakásán, ahol

mintegy 200 ezer lej értékű lopott holmit talált.

Nagy Erzsébet, amikor a talált holmik eredetét vonatkozólag kérdéseket intéztek hozzá, hirtelen marószódát üveget rántott elő és néhány kortyot ivott belőle.

A belgyógyászati klinikára szállították be, de sérülései annyira könnyűek voltak, hogy rövidesen újra visszakérült a rendőrségre, ahol most fogva tartják. A rendőrségnek az a gyanúja, hogy az utóbbi hetekben elkövetett sorozatos lopásokat mind Nagy Erzsébet követelte el s azért felszólította a károsultakat, hogy jelentkezzenek.

A bukaresti Mosse-t nem érinti a berlini Mosse fizetéseképtelensége

Bukarest, július 15.

Tegnap számunkban jelentettük, hogy a berlini Rudolf Mosse cég fizetéseképtelenségét jelentett. A nemzetiszocialista Gleichschaltung lehetetlen anyagi helyzetbe sodorta Németországnak ezt a hivatalos sajtóvállalatát. A Mosse lapoktól elfordult a közönség és így a vállalatnak nem volt más kiútja, minthogy fizetéseképtelenségét jelentsen.

Ujabb jelentések szerint ez a fizetéseképtelenség nem érinti a Mosse külföldi vállalatait, tekintettel arra, hogy a berlini ház és a külföldi vállalatok között mindössze a névazonosság a kapcsolat és az, hogy mindkettőjüknek feje Lachmann-Mosse.

Mikor Mosse berlini házát a nemzetiszocialista párturalomnak átengedte, határozottan kihangsúlyozta, hogy külföldi érdekeltségeit továbbra is megtartja és maga is Párisba költözött és külföldi vállalatát most onnan vezeti.

Idevonatkozólag ma a bukaresti Rudolf Mosse r. t. is jelentkezik és a következőket írja:

„A Rudolf Mosse korlátolt felelősségű közkereseti társaság berlini vállalatánál történt események semmiben sem befolyásolják vállalatunkat és annak további vezetését.

Rudolf Mosse r. t.

București.

I. Branisteanu igazgató.

A bukaresti Mosse nyilatkozatának készsége és örömmel adunk helyet.

Felmentő ítélet a kolozsvári mészárosok monstre-pörében

Kolozsvár, július 15.

A kolozsvári mészárosok monstre-perének utolsó napi tárgyalása pénteken reggel félhat óráig tartott. A bíróság, amely végezni akart az ügygel, az egész éjszakát a tanúk kihallgatására használta fel.

Ítéletet délelőtt 11 órakor hirdettek.

A bíróság mind a 84 vádlottat felmentette,

miután semmiféle terhelő bizonyíték nem merült fel ellenük s Colfescu ügyész, aki az egész pert közismert sovinizmusából keltette életre, nem tudta vádjait kellően alátámasztani.

A mészárosok az ítéletet hangos éljenzéssel köszönték meg.

Colfescu természetesen felebbezett.

Tervezet a bankok talpraállítása

Ha Madgearu külföldi tárgyalásai sikerrel járnak...

Bukarest, július 15.

A bukaresti lapok értesülése szerint a kormányban komolyan felmerült az a gondolat, hogy valamilyen uton-módon szánja a belföldi bankokat, amelyek az adósságrendező törvények következtében javarészt immobilokká váltak s jelentékeny százaléokban a felszámolás állapotában vannak. Az okirálási bankok nagy általánosságban a betéteknek alig hat százalékat tudják kifizetni, az erdélyi bankok még ennyit sem. Főltétlenül elérkezett tehát az ideje annak, hogy az adósok helyzetének megkönnyítése után a kormány most már gondoljon a hitelezőkkel is.

A lapok úgy tudják, hogy a bankok

szánására vonatkozólag a pénzügyminisztériumban már el is készült egy tervezet. A tervezetnek csak az a gyengéje, hogy megvalósítása attól függ, vajjon a külföldi hitelezőktől sikerült-e valamit újból lealkudni az évi esedékességekből. Amennyiben Madgearu jelenlegi londoni, majd párisi tárgyalásai sikerrel járnának s a külföldi hitelezők ujjab engedményeket tenének úgy

abból a pénzből, amit ezen az uton egyelőre megtakarítanak, vagyis a mennyiben kevesebbet kell majd a külföldnek fizetni, egy alapot létesítenek azzal a kifejezett céllal, hogy ebből az alaphoz a belföldi bankokat állítsák talpra.

Nyilvánosságra került a Tót Nemzeti Tanács népszövetségi memoranduma

Róma, július 15.

A Giornale d'Italia-nak, Olaszország egyik legnagyobb lapjának sikerült megszereznie azt a memorandumot, amit a tót Nemzeti Tanács tagjai benyújtottak a Népszövetséghez. Erről a memorandumról, genfi jelentések alapján, mi is megemlékeztünk már, jelezve, hogy a Genfben szövetségbe tömörült menekült tót vezérek a Felvidéknek Csehszágától való elszakítását és Magyarországhoz való visszacsatolását kérik. Az emlékiratot a régi tót vezérek közül Jehlicska, Doorák, Unger, Moravec és még többen aláírták, javarészt tehát olyanok, akik tagjai voltak a tót Nemzeti Tanácsnak a magyarországi forradalom idején is.

A Giornale d'Italia szerint a tót vezérek a benyújtott emlékiratban a leghatározottabban tiltakoznak az ellen a beállítás ellen, mintha őket a csehek felszabadították volna a magyar uralom alól. Az igazság az, hogy

a magyarok alatt a tótoknak minden téren több szabadságuk volt, mint most van. A csehek elvették a tótoktól a kényeret is, elvették a földjeiket, aztán elvették a nyelvüket és vallásukat, külön tót hagyományait pedig halálra ítélték. Mindezt tették azzal az elképzeléssel, hogy a cseh nemzet uralma alatt Csehszlovákiának egységesnek kell lennie, tehát nem tűrhet meg még testvér-idiomákat sem. A cseheknek nem a szláv közönség a fontos, hanem a cseh fensőbbiség, minden vonalon s ezért sokkal türelmesebbek, elfogultabbak a tótokkal szemben, mint a magyarok voltak s mert a tótok ragaszkodnak régi hagyományaikhoz, amiket a magyar uralom alatt olyan szépen megőriztek, sőt fejlesztettek, az elnyomás egyre nagyobb és kibíratlanabb.

Az emlékirat a következő mondattal zárul: „Európa békéje a mi ügyünk haladéktalan elintézését követeli. Igaz az, hogy a tót nép

türelmes és nyugodt természetű, de az is igaz, hogy elérkezett már a türelem végső határához. A légkör annyira tűrhetetlen, hogy a felvidéki tótok készek bárki vezetésére alatt csoportosulva, fegyverrel a kezükben, a csehek ellen vonulni. Így egy csapásra felborulna az Európában olyan nehezen létesített rend.”

Hogyan kelt ki Bocu Sever nyári kacsája

Bukarest, július 15.

A fővárosi sajtó igen élénken foglalkozik azzal a hírrel, amit a temesvári Vestul című román lap nyomán mi is közöltünk s amely szerint — vagy inkább a Vestul szerint — Maniu meg akarná szervezni a romániai nemzetiszocialista pártot. Ezt a hírt Maniu nyomban megcáfolta, amint erről is hírt adtunk. Most aztán a fővárosi lapok érdekes magyarázattal látják el a Vestul nyári kacsáját. E magyarázatok szerint a temesvári lapocska szellemi irányítója az a Bocu Sever, aki jelenleg dühös, mert kibuktatták a párt temesvári vezetőségéből. Emiatt ellenzéki érzelmek buzognak benne s miután úgy hiszik, hogy Maniu is sértődötten vonult vissza, a maga gondolatvilágát és titkos vágyait plántálta át Maniuba, amikor a romániai nemzetiszocialista párt megalakulásáról ama szenzációs hírt közölte. Bocu Sever ugyanis az utóbbi időben nagy híve lett a hitlerizmusnak.

— Hasszorulás, rossz emésztés, erős bomlási és erjedési folyamat a gyomorbélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúltengés a természetes „Ferenc József” keserűviz használata mellett visszafejlődnek. Számos orvos a Ferenc József vizet mindkét nemben felnőtteknek és iskolás gyermekeknek kitűnő sikerrel rendeli. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— KOLOZSMEGYEI HIREK. Tudósítunk jelenti: Bokan János 50 éves szászfenesi gazdát pénteken reggel 4 órakor elgázolta egy száguldó autó. A súlyosan sérült gazda az ut porában maradt és csak egy később jövő teherautó szállította be a kórházba. Állapota aggasztó, mert súlyos belső sérülései vannak. — Krizbai Rebeca 57 éves Szentbács (Alsófehérmegye) községi lakost beszállították a Pasteur intézetbe. A veszett kutya az arcán és a karján ejtett sebeket. Az asszony előadás szerint a veszett kutya még többeket is megmarta a falujából. — Bitankó György Cukorgyár-utcai lakos feljelentést tett, hogy ismeretlenek elloptak az udvaráról két hámat 2 ezer lej értékben. — Sándor Aranka feljelentést tett Erőss József, Bálint Árpád és Pálfi Sándor ellen, akik a feljelentés szerint kövekkel és botokkal súlyosan bántalmazták.

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

HIREK

TOMCSA SÁNDOR:

En mit vinnék a bárkába?

(Második közlemény)

A. A.

Államsegély helyett az árvíz-sújtotta területek egy kormánybiztost kapnának (a kevésbé érintett területek a paritás elvének fogva két kormánybiztost) ki, miután beutazta az árterületet és felvette a panaszokat, mindent megígérne. Ezt az ígéretet aztán a károsultak egyelőre felosztanák maguk közt és... és most látom, hogy mégis az effektív államsegélyről beszélnek.

Akadémia. Ezt azért vinnénk, mert rábíznánk a harmadik vizözön szabályszerű és okadatos megrendezését. Hogy többet ne legyen. Nem akadémia, vizözön.

Allat. „Tessék gabona-spekuláns ur be-szállani!”

Amerika. Amerikából, gondolom, csak annyit vigyünk, amennyi Anglia óhaját e pillanatokban, hogy maradjon belőle: — úgy egy fontnyit. Egy arany-fontnyit.

Analógiák. Ebből szintén kell egyet vinnünk, hogy legyen aki filmre vigye a vizözön borzalmaival az a happy-end-del, hogy egy bálna a szárazra helyezi Marlenet és Willyt. Előbbin egy legutolsó divatu pizzama lesz, gomblyukában a bálna plüssszírozott vakbelével, további fess plétdresszenben, gomblyukában a bálna stb. stb. (Kézirat szerint.)

Anarchia. Vigyünk belőle egy csipetnyit, éppen csak annyit, amennyi első-száz a társadalmi rend levesét. Mert vannak, akik úgy szeretik.

Anyakönyvezető. Erre vonatkozólag nyilatkozzanak a férjek. Előre bocsátjuk, hogy ügyvédről gondoskodva van. Így a hölgyekre nem marad más, mint a válók.

Anyós. Itt két esetről volna szó, 1. vagy az, hogy indulás előtt két perccel azt mondaná az ember, hogy: „Drága mama, legyen szives és fáradjon haza, a toaletten felejtettem a legénykori leveleimet, de siessen, mert három óra múlva indulunk, vagy 2. egy zivataros éjszaka, mikor már mindenki alszik a bárkában, lábujjhegyen, kint persze sötétlen kavarog a víz, odaosonni... (a többit a vök szárnyaló fantáziájára bízom.)

Arany. Aranyat — hiába — annyit kell vigyünk, mint amennyi a Franciaország által kiszorított világpolitikai helyzet sulya. Kell a fenének az arany, éppen csak azért, hogy a bárkában meg-egyen az az elképzelhetetlen labilitás, melynek európai egyensúly a neve Amerika részére arany helyett egy táblát vinnék a szokásos mutató kézzel és ezzel a felirattal: „Az aranyapról kérnénk erre leténi”. A kéz az okosság felé mutatna. Mert az arany e pillanatban még a butaság legértékesebb formája.

Árja. Amennyiben egy vizözönnek fel-

Epilepsziában szenvedő embertársaim figyelmébe!

Lelkiismeretem parancsának teszek eleget, a midőn ezuton is hálás köszönetemet fejezem ki a „Thois” gyógyszerért, Bukarest, Calea Victoriei 124., a „Donhide” nevű amerikai epilepszia elleni gyógyszerért, amelyet orvosi rendelés alapján részemre meghozott.

Páratlan hatását már az első 10 napos kezelés után éreztem. Valamikor 6-7 rohamom is volt naponta, most pedig, 3 havi „Donhide”-kezelés után, nem is veszem észre, hogy valaha beteg voltam.

A „Donhide” nevű gyógyszert minden epilepsziában szenvedő betegnek melegen ajánlom.

Mitică Abramovici

Bukarest, Str. Corpul Caprei 12

tétlen jellemző sajátága, hogy az esőnek nincs se vége se hossza, viszont a víznek van árja, nincs kizárva, hogy ez az egész világromlás a Hitler protektorátusa alatt történik.

B.

Bak. Bakra feltétlen szükség lesz, mire fognak övöldözni a politikusok? Sőt többet is kell vinnünk belőlük, mert 20-25 találat már miniszterségre képesít.

Borbély. Hát már hogyan vinnénk. Mert ki informálna arról, hogy mikor utalják ki az elmaradt fizetéseket, mikor jön Goga, mit fog határozni a Londoni konferencia, mik a Hitler további tervei (én például még az eddigieket sem tudom,) mi lesz a dollár jövőhónapi árfolyama, hogy mit tetszedjem jól megjegyezni, hogy mire legyenek elkészülve, hogy ő mit mondott meg már ezelőtt két évvel... hogy mindent, mindent és az a vigasztaló gondolat, hogy itt minek borotválkozni?!

Birka. Izé, pardon, majd a jövő számban.

(Folyt. köv.)

A Berliner Tageblatt hosszú évtizedeken keresztül fogalom volt. A magasabbrendű újságcsinálás produktuma volt azok számára, akik emelkedettebb polgári szellemet, közgazdasági és világpolitikai tájékozódottságot igényeltek. A B. T. is a Mosse-vállalathoz tartozott, ahhoz a Mossehoz, amely most kényszerre gyűszűgött. A B. T.-t, meg az egész vállalatot már régen belekényszerítették abba az erkölcsi kényszerre, amelyben most egész Németország gyötrődik. A náci állat sugalmazott B. T. már senkinek sem kellett. Az újságcsinálás legragyogóbb koponyái ma mint világpándorok, nagy börtönlakók vergődnek és a Mosse fizetésektől teljesen anyagilag is. Kis bukás az ahhoz a csódhöz, amely a Hitler r. t.-ra vár.

— EGY MUNKÁSSZÁLLÍTÓ HAJÓ A VOLGABA SÜLYEDT. Moszkvai jelentések szerint a Volgán egy munkásszállító hajó elsüllyedt. A hajókatasztrófának az volt az oka, hogy a hajón 270 ember tartózkodott, holott annak legfeljebb száz embert lett volna szabad feléltetnie felvenni. A munkások közül sokan a megáradt Volgába fulltak.

— A Newyorki Newyork. Londonból jelentik: F. J. Taylor, Newyorki segélyügyi biztos kifejté, hogy a városnak a következő két évben legalább évi nyolcvanmillió dollár jövedelemre van szüksége, hogy eltarthassa a közegélyre szoruló egymillió szűkölködőt. Ha nem sikerül a szükséges összegeket sürgősen előteremteni, ki kell majd hirdetni Newyorkban az ostromállapotot, mert ellenkező esetben a közegély teljes csődjé a legveszedelmesebb méretű zavargásokra és zendülésre vezethet.

— ELTEMETÉK MATUSKÁNÉT. Bécsből jelentik: A központi temető halottas házából ma délelőtt temették el Matuskánét. A temetés alkalmával olyan hatalmas tömeg özönlött el a temetőt, hogy a temető kapuit be kellett zárni.

— Sebestyén Ignác 37 éves fanciesli lakos, a fanciesli közbirtokosság elnöke hivatalbeli sikkasztás bűntettével volt vádolva és pedig, hogy 1932 év folyamán az 1931-i legelőtárával 1390, és bizonyos felelősségekkel befolyt 1515 lejelt nem számolt el. A törvényszék, mivel a vádlott a közbirtokosságnak elnöke és nem pénztárnoka volt, úgy találta, hogy Sebestyén nem hivatali minőségben inkasszált a zsebsikkasztott pénzt, ezért őt a vád és következményei alól felmentette. Megmaradván, azonban a közbirtokosságnak azon joga, hogy ellene polgári perben értékesítse követelését. A közbirtokosság most a pénztárnok ellen sem emelhet vádat, mert az eset felfedezése után a három hónap már elmúlt. — Dávid János, Fülöp András és Bernát András bordosi legények Bordoson 1932 január 17-én a községi kocsmába előtt megbecsülták Veres Lajos szentdemeteri legényt. A törvényszék Dávid Jánost és Fülöp András sulyos testisértés bűntette miatt egy, illetve másfél hónapi fogsázzal, Bernát András sulyos testisértés vétsége miatt 500 lej fő és 100 lej mellékbüntetéssel sújtotta. — Elitették az o'aszteleki szarkákat. A székelyudvarhelyi törvényszék Lázár György bárdóc, Deák Imre füléi, Deák Vince ugyan-csak füléi lakost, Olaszteleken elkövetett többrendbeli lopás miatt ma ítélte el. És pedig Lázárt másfélhónapi, Deák Imrét egy hónapi és Deák Vincét hét nap fogsázza és politikai jogaiknak 3-3 illetve 1 évre való elvesztésére.

— ÁRVIZKÁRJELENTÉSEK MAROSVÁSÁRHELYRŐL. Tudósítónk jelenti: A marosmegyei prefektúrára újabban az alábbi árvizkárjelentések érkeztek: Vajdaszentiván községben 1086 hold termést öntött el az ár. A kár az 1 millió lejt is meghaladja. Szalárdon a fatelep kisvasútja került víz alá. A kár itt 500 ezer lej. Radnótfáján 1 millió lej értékű termés semmisült meg. Szászrégenben a Foresta fatelepen 150, a Jerbusz fatelepen 200 ezer lej kárt okozott az áradat. Mezőúrcs kára 400 ezer lej.

— SZILÁGYSAZI HIREK. Tudósítónk jelenti: A Dácia kereskedelmi vállalat benedekfalvai fatelepen 150 köbméter dongafa ismeretlen okokból kigyulladt és teljesen elhamvadt. A kár 180 ezer lej, a biztosítási összeg viszont 240 ezer lejt rug. A csendőrség le-tartóztatta s a zilahi ügyészségre kísérte Far-kas Fabrijú benedekfalvai lakost, akit gyuj-togatással gyanúsítanak. — Grünfeld ákosi metsző lakásába éjnek idején ismeretlen tet-tetek hatoltak, akik nagymennyiségű ruhane-műt vittek magukkal. A csendőrség megindította a nyomozást. — Hamza Zoltán szilágy-somlyói cigányprimás az egyik vendéglőben egy pohár bort rendelt, amibe marószódát öntött és megitta. Tettenék hátterében az rejlik, hogy felesége elhagyta s pincérlánynak szegődött a Nánásy-féle vendéglőbe. Hamza a hűtlen asszonyt öngyilkosságát megelőző ej-szaka idegen társasággal látta mulatni s ezért akarta eldobni életét. A cigányprimást kór-házba szállították. — A szilágymegyei Bada-csonyban a közeljövőben emeletes kulturház épül. Az építési célokra a megyei iskolabi-zottság 200 ezer, a vármegye 600 ezer lejt adott.

ABLAK

Ime, asszonyom a legújabb párizsi kreáció!

A FRANCINE PUDER a legkellemesebb illatu. Minőségéért LUBIN világhírű neve felel.

A FRANCINE PARFÜM a legtrikább esszenciákból teljesen új összetételében, meg-hódította a legigényteljesebbeket is

A FRANCINE KÖLNIVÉ különlegesen finom illata a tavaszi szellő üdéségével hat; a párisi nők kedvence.

eau de cologne
parfums
poudre
FRANCINE
Lubin PARIS

★ A MEZŐGAZDASÁGI és városi adóssá-gok szabályozásáról szóló törvény végrehaj-tási utasítása. Magyar és román szöveggel és magyarázatokkal. Írták dr. Gáspár Gyula és dr. Váradi Ödön. Ára 50 lej. Kapható a Bras-sói Lapok könyvosztályában.

— ÉRDEKES ÁSATÁS CSIKSZÖGÖDÖN. Csikszederáról jelentik: Vámszer Géza főim-náziumi tanár vezetése alatt a BTE csiki cso-portja már eddig is igen jelentékeny eredmé-nyeket ért el. A múlt év nyarán felépítette az Egyesek aljában Csikmegye első turista-házát. Néhány héttel ezelőtt jelzőtáblával lát-ta el a megye egyik kiastott történelmi emlé-két, a Xántus kápolnát. Most újabb nagyszá-bású történelmi régiség felszínre hozatalát határozták el. Bartalis Ágoston nyugalmazott főszolgabíró a Székelység című folyóirat ezer lejes pályadíját kiváló munkájával megnyer-te. Az összeget a BTE csoportja rendelkezésre bocsátotta, hogy annak segítségével újabb történelmi emlékeket hozzanak felszínre. Az ado-mány lehetséges teszi, hogy a turisták nap-számosok segítségével felszínre hozzák a régi római korból visszamaradt csikszögödi elip-szis vár romjait. A munkálatokat a csoport már meg is kezdte. Egy részen kiasták a 2 méter 20 centi széles falakat. Három méter mélységben hatoltak le a falak mellett, de még az alját nem ériék el. A terv szerint először az elipszis alakú, 250 méter körzetti várfalat ássák ki és azután a várterületen is ásásokat végeznek, annál inkább, mert a háború előtt a brassói Szász Múzeum részére eszközölték e helyen kisebb méretű ásáso-kat, melyek igen szép eredményhez vezettek.

★ BEHOZATALI ENGEDÉLYEKET KON-TINGENTALT CIKKEKRE kompenzációval megszer-zés — főleg Magyarország, Ausztria, Jugoszlávia, Olasz- és Németország-i viszony-latban, — több nagy cég bukaresti megbízot-tja. Külön kontingentálási engedély (kompen-zálás nélkül) megszerzését is vállalja. Megke-reseket választékkal ellátva a bukaresti kiadói hivatal, Str. Sft. Mina 9. továbbit, ahol a cím is megtudható.

— TEMESMEGYEI HIREK. Tudósítónk je-lenti: A Maros megáradt vízömegei elérkeztek az alsófolyásig. Lippánál a Maros más-fél métert emelkedett és a város alacsonyabb részeit elöntötte. A Temes és a Béga vízállá-sa állandósult, kiöntésüktől nem kell tartani. — Fenlak község kilenc bíróság elé állított „hivőjét” a temesvári törvényszék felmentet-te a tiltott gyűlés vádját alól. Az elnöklő bíró figyelmeztette a vádlottakat, hogy ezentul otthon imádkozzanak. — Gábor temesvári polgármester intézkedésére a napokban meg-kezdett működését Temesváron az ugynevezett építkezési rendőrség, amely azt őrzi ellen, hogy vajjon a munkaadók betartják-e a mun-kaszerződéseket s nem alkalmaznak-e idegen munkásokat. A bizottságban a város, a mun-kaadók, a szociáldemokrata és a katolikus munkások egy-egy tagja kapott helyet.

— UJ ELNÖKSÉGET VALASZTOTT A TEMESVÁRI KERESKEDELMİ ÉS IPARKA-MARA. Tudósítónk jelenti: Pénteken délelőtt megtörtént a temesvári Kereskedelmi és Ipar-kamara új elnökének megválasztása. Bal-tescu Jon régi elnököt és Prohászka Ede ipa-ri alelnököt egyhangulag választották meg újra. A kereskedelmi ügyosztály alelnöke Ba-ruch Izidor lett nagy szótöbbséggel Lendvai Leóval szemben.

★ Indig Ottó írja: Mondhatom, hogy „Perlott” szárvíz és fogpaszta olyan kitűnő, hogy arról csak a legnagyobb elragadtatás hangján beszélhetek.

Kolozsváron négyszer olyan drága az egyetemi beiratkozás, mint Csernovicban

Bukarest, július 15.

A közoktatásiügyi minisztérium rendeletet bocsátott ki, amely szerint a csernovici, kolozsvári és bukaresti egyetemek jövő évi beiratkozási díját a következőképpen szabja meg:

A csernovici egyetemen 400 lej, a kolozsvári egyetemen 1500 lej (!), de ebben benne vannak a könyvtári díjak is. A bukaresti egyetemen 500 lej. A jasi egyetem beiratkozási díját még nem szabta meg.

Vajjon mi az oka, vagy a célja annak, hogy a kolozsvári egyetem hallgatóinak háromszoros beiratkozási díjat kell fizetniük?

Románia 100 ezer vagon búzát szállíthat külföldre

Bukarest, július 15

A földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett eddigi jelentésekből arra következtetnek, hogy Romániában ebben az évben kielégítően jó termés lesz,

amennyiben a buzahozam eléri a 300 ezer vagont.

A belső szükséglet megközelítő pontosággal 180 ezer vagont vesz fel, Románia tehát legalább 100 ezer vagon búzát szállíthat külföldre. Ennek a jelentős tételek a kielégítő elhelyezése volna a kormány legfontosabb feladata.

A francia szociáldemokraták legújabb akciója

Páris, július 15.

A francia belpolitikában a szociáldemokrácia ma, a nemzeti ünnep napján, tartja szokásos nagygyűlését és ezen a gyűlésen arról lesz szó, hogy miképpen viselkedjek a francia szocdem abban az esetben, ha háború törne ki. A szocdem vezetőségének az a felfogása, hogy ebben az esetben a szociáldemokráciának kell magához ragadni a kormányhatalmat.

Ugyanezzel a hírrel kapcsolatos az a másik párisi jelentés is, amely szerint Leon Blum és Renaudel között a közelnapokban szakadás következik be. A két szocdem frakciónak szétválása a Dalaider-kormány összetételét is megbonthatja.

Mandzsúria császárság lesz

Tokió, július 15.

A mandzsu miniszterelnök politikai pártot alakított, amelynek az a célja, hogy Puyt császárrá kiáltás ki. A miniszterelnök azt hiszi, hogy Puy császárrá való kikiáltása jóhatással lenne Kína hangulatára és Mongóliára is.

A terv szerint egyelőre parlament nélküli abszolút császársággá alakulna át Mandzsukó.

A jelentés szerint Japannak nincs kifogása az ellen, hogy Mandzsukó abszolút monarchiává alakuljon át.

PÁLYAZATI HIRDETMEY

A nagyborosnyói Borosneul-Mare, jud. Treisane „Hangya” fogyasztási szövetkezet 1933. szeptember 1-i belépésre boltkezelői pályázatot hirdet.

Javadalom havi 500 lej készpénzfizetés, vegyesár után 4 százalék, monopol (dohány, szesz, gyufa, só, cukor) liszt után 1 százalék forgalmi jutalék, évi 6 öl tűzifa, 180 liter petróleum. Csomagolópapír felerészben a boltost terheli.

Óvadék 50.000 lej készpénz és 70.000 lej értékben első helyen ingatlan bekebelezés, váltó biztosítékkal.

Átlagos havi forgalom 65.000 lej. Lakás 2 szoba, konyha, kamara. A községben hetenként pénteknap hetivásár és évenként négyszer kétnapos országos vásár van. Csak szaképpzett és családok kereskedők pályázhatnak. Pályázati határidő 1933. augusztus 13-ika.

Pályázatok a Hangya szövetkezet igazgatója, Pál Ferenc ügyvezető elnök címére küldendők.

Az idén több utlevelet váltanak ki, mint a múlt esztendőben

Bukarest, július 15

A bukaresti rendőrség jelentése szerint az utlevélváltás ebben az évben jelentékenyen emelkedő irányzatot mutat. A fővárosban a júniusig kiáltott utlevelek száma 600 darabban múlja felül a múlt év hasonló időszakában váltott utlevelek számát.

Dolgoznak a thiginai hitleristák

Tighina, július 15

Bukarestbe érkezett jelentés szerint a tighinai hitlerista csoport megtámadott és késsel súlyosan megsebesített egy Zaiscki nevű fiatalembert. A tighinai hitleristák egyenként állandó terror alatt tartják a zsidó kereskedőket, a keresztény kereskedőket pedig fenyegető levelekkel árasztják el. Ecszút helyezve kilátásba, amennyiben nem szakítanak meg minden összeköttetést zsidó kereskedőtsaikkal.

A bukaresti vagyonvédő gárda kiáltványa

A gárda tagjai belépéskor esküt tesznek

Bukarest, július 15.

Jelentettük, hogy Bukarestben az adósok úgynevezett vagyonvédő gárdát alakítottak, amelynek az elnöke Em. Antonescu egyetemi tanár lett. Ez az újfajta gárda, amely szabályos eskümentát is szövegezett magának, most kiadta a kívánságait magában foglaló kiáltványt, amely többek között az alábbi követeléseket tartalmazza:

1. Szállítson le a kormány 25 százalékkal mindenfajta adósságot, a visszafizetést pedig 30 évre ossza be, 1 százalékos kamatozás mellett.

2. 1927-től kezdődően a mai napig semmisítsenek meg minden végrehajtást, illetve kényszereladást.

3. A visszavásárlási joggal eszközölt eladásokat tekintse burkolt kölcsönnek az eladó javára, vagyis az így eladott értékek szálljanak vissza az eredeti tulajdonosra.

4. Szállítsanak le mindenféle adót és taxát olyan mértékben, amilyen mértékben az ingatlan értékek is alászállottak.

A „Gárda” október hónapban országos kongresszusra készül.

Aradon sztrájkba léptek a pékmesterek

Arad, július 15.

Az aradi városi tanács és a pékek közötti harc végleg elmérgesedett. A tanács a kenyérárakat 1 lejjel újra leszállította, holott a pékek már a múlt alkalmakkor bebizonyították, hogy ők nem tudnak a maximális áron lisztet hozni, így nem is adhatják a kenyeret a tanácstól megszabott áron.

Az újabb árleszállítás aztán egészen felborította a helyzetet.

A pékek pénteken délután kiáltványban jelentették be a város polgárságának, hogy szombaton reggeltől kezdve nem sütnék kenyeret mindaddig, amíg a tanács a régi kenyérárakat vissza nem állítja, vagy pedig nem juttatja őket a maximális áron liszthez.

A hatóságok még nem nyilatkoztak, hogy milyen intézkedéseket tesznek a péksztrájkjal kapcsolatban a város kenyérellátására vonatkozólag.

LAPZÁRTAKOR JELENTIK:

VÉGRE ALÁÍRJÁK...

Római hivatalos jelentés szerint holnap a Palacio Veneziában Mussolini és a másik három állam nagykövete aláírják a megyhatalmi egyezményt. Mussolini egyébként ma leszerelési kérdésekben hosszabb tárgyalat Hendersonnal, majd hosszabb kihallgatáson fogadta Lugoscu-ru román követet.

SCHEIDEMANN OT ROKONAT LETARTÓZTATTÁK

A berlini titkosrendőrség ma védő őrizetbe vette Scheidemann volt kancellár öt rokonát. Mindannyiukat internálták. A letartóztatás azért történt, mert Scheidemann a Newyork Tempsben Németország ellen támadó cikksorozatot írt. Németország így akarja dokumentálni, hogy nem tűri el, hogy ellene külföldi lapokban támadások jelenjenek meg.

KÉT GYERMEKHULLÁT

vetett ki a víz Szeged alatt. A nyomozás megállapította, hogy a két kis gyermek Sas Miklós nagylaki gazdálkodó, aki gyermekeit a megáradt Marosba dobta. Összevesztett feleségével és ezért vetette vízbe gyermekeit és maga is özvegyül.

Veszély nappal... veszély éjjel

Piszokban és sárban kelnek ki a legyek tojásaikból. Betegségek csiráját hordozzák lábaikon és a veszélyt hozzák otthonodba! Lehetetlen mindent elzárni előlük. Végy tehát.

FLY-TOX-ot

és pusztíts el minden legyet, bogarat, petéikkel egyetemben, mielőtt kellemetlenekké és veszélyesekké válnak.

FLY-TOX

Illatosított

A MAGYARORSZÁGI ÁRVIZ

hihetetlen méreteket ölt. A legnagyobb a Tisza Tokaj és Miskolc között.

A folyó Tiszatarján és Arokkó között 56 kilométer terjedelemben átszakította a gátat.

Itt 6000 hold, Heves megyében 8000 hold, Szolnok környékén pedig 2000 hold terület került víz alá. Szerencsére Alsóborsodban éppen az idén készültek el a védőgátak és így sikerült 70 ezer hold területet megmenteni. Tiszabábolnáronál 25 embert és 2 csendőrt, Arokkónál pedig 5 embert teljesen bekerített a víz, de sikerült őket hihetetlen erőfeszítéssel az árból kimenteni.

Az új bukaresti osztrák követ a királynál

Bukarest, július 15.

Ausztria új bukaresti követe, Volgruber Alajos, pénteken délelőtt megjelent a királyi palotában és az előírt formasságok között bemutatta megbízólevelét a királynak.

Az uralkodó szívélyesen fogadta az új osztrák követet.

Itélet a bihardiószegei horogkeresztes-ügyben

Nagyvárad, július 15.

A nagyváradai törvényszék pénteken délelőtt hirdetett ítéletet annak az öt bihardiószegei fiatalembernek az ügyében, akik azért kerültek a bíróság elé, mert felszólították Puticiu Aurél jankafalvai tanítót, hogy vegye le gomblyukából a horogkereszt jelvényt.

A bíróság Bartos Miklóst 1000, Katz Józsefet 2000, Deutsch Sándort 1000 lej pénzbüntetéssel sújtotta, Müller Zoltánt felmentette, a kiskoru Bartos Ernőt pedig dorgálásra ítélte.

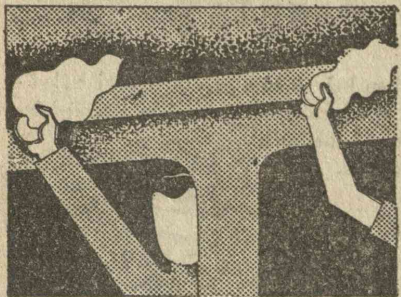
— Milyen idő lesz? A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint nyugati hőemelkedés várható. Helyenként zivataros esők lehetségesek.

— ROSSZUL SIKERÜLT A MAROSVÁSÁRHELYI FEGYENC SZÖKÉSI KISÉRLETE. Tudósítónk jelenti: Hiliga János, a marosvásárhelyi fegyház többi fegyencei között a mezőn rabmunkát végzett. Egy óvatlan pillanatban letette szerszámaát és futásnak eredt. A fegyőrök nyomban üldözőbe vették és rövid hasza után el is fogták. Vasraverve szállították vissza a börtönbe.

— FELMENTETTÉK A RÖPIRATOSZTOGATASSAL VÁDOLT MAROSVÁSÁRHELYI IPARMŰVÉSZT. Tudósítónk jelenti: A marosvásárhelyi törvényszék pénteken délelőtt tárgyalta Schmetanek János marosvásárhelyi iparművész ügyét, aki a vád szerint 1930. májusában egy népiünnepélyen röpcédulákat osztogatott. Az iparművészt a bíróság bizonyítékok hiányában felmentette.

A B.L. nyaraltatási akciója

Vékony Péterné, Brassó. Czenkalja 10. Kiránduló helyek, erdő, hegység a közelben. Fürödni a Tömösben és az Olthán lehet. Egy szobában két vendéget fogadna egész nyáron át. A lakás ára heti 200 lej. Esetleg főz, vagy vendégeknek kívánságra konyháját is átengedi.

Dr. Wagner Oszkárné orvos neje, Bistrița, Beszterce, Str. Bruckenthal 21. sz. Strand a városban. Sok és szép kirándulóhely. Három szobában fogadna 6-8 vendéget, családokat vagy magánosokat július 15-től szeptember 1-ig. Ár egy személy után 80 lej. Gyermekekért csak szülőkkel 60 lej. Ötszöri étkezés. Pormentes lakás, kerthasználat. Nagy, világos, kétablakos szobák.

Barthos Pál, ny. bankpénztáros. Brașov—Brassó (Calea Victoriei) 1. sz.) Fürdés a helybeli és közeli strandokon, a híres brassói kirándulóhelyek. Egy szobában 2-3 vendéget fogadna július 15-től bármennyig. Ár megegyezés szerint, havonta előre fizetendő.

A B. L. vendéglátó szelvénye

Kíváncsi és beküldeni!

Név

Foglalkozás

Lakóhely (a helység nevét románul és magyarul)

Utolsó posta

Vasúttállomás

Fürödni lehet-e és hol?

Kirándulni lehet-e és hová?

Erdős hegység van-e a közelben?

Hány szobát akar kiadni?

Hány vendéget óhajt?

Milyen hónapokban, mettől-meddig fogad vendégeket?

Szülők nélkül vállalja-e gyermekek nyaraltatását? Ha igen, hány gyermeket és milyen korukat?

Mit kér egy személy után naponta?

Mit kér egy gyermek után naponta?

Hányszori étkezést ad naponta?

MEGJEGYZÉS:

— A boxbajnok drámája. Rómában a napokban sikerrel játszották. Ermínio Spallia, Európa egykori nehézsúlyú boxbajnoka, drámáját. A kritika nagyon megdicsérte a darabot, amelynek „Tremolada ur öklei” a címe. A cím után ítélve bizonyára boxdráma lehet. Nem első eset, hogy Spallia öklei békés művészetben gyakorolták magukat. Volt már szobrászművész, regényíró, most pedig a színpadbabéokra vágyott.

— Háromszáz óra alatt a világ körül. A londoni Wirght Whyrlwind Corporation 50.000 fontos díjat tűzött ki olyan repülő számára, aki a világát motorrendszerének alkalmazásával, le szállás nélkül körülrepüli a világot. Hosszútávú repülők nem tartják a tervet kivihetetlennek, mert azt hiszik, hogy rendes viszonyok között már 300 óra alatt megállás nélkül meg lehet oldani a feladatot. Eddig 32 pályázó jelentkezett.

Román pártiservezők a Székelyföldön

Ugy látszik, a székely voksokon fordul meg a belpolitika

Csikszereda, július 15.

Az utóbbi időben gombamódra özönlük el a Székelyföldet a különböző román pártok „szervező” emberei. Körülbelül két hónap óta a megyében időzik Florescu volt igazságügyminiszter székelyföldi titkára. Gyomrozza a gondoktól és a nincstelenségtől elcsigázott székelyeket. Természetesen eredménytelenül, mert mind a mai napig nem jutott odáig, hogy „nagygyűlést” rendezhetett volna a párt. Erre kilátása egyelőre nem igen van.

A liberálisok már bedolgozottabb emberek. Néhány héttel ezelőtt rendeztek egy tagozati gyűlést, ahol minden élet agyonszávaltak.

A Lupu-párt igen langyos berkeiben is mozgolódás észlelhető. A párthadvezér egy-két személyes híve minden elképzelhető eszközzel „hiveket” akar felhajtani a beígért „nagygyűlésre”.

Sokkal radikálisabb eszközökkel akar boldogulni Junian pártja. A deflációs alapokon beindított népmunkák szervezői

Borcoman János kőhalomi mérnök vezetése alatt luxusautókon száguldják be a székely községek. Magyar nyelvű plakát- és újságpéldányokkal árasztják el a vidékeket. Azt ígérik, ami ma legjobban kell az embereknek, pénzt és ismét pénzt. A duzzadó pénz források eme kiváltságos hívei röpiratokon jelentették be, hogy július 23-án délelőtt 11 órakor Medgyesen, ugyanaznap délután négy órakor Dicsőszentmártonon, július 24-én Sepsi-szentgyörgyön és 26-án délelőtt 11 órakor Csikszeredán fogják boldogítani a népet.

Bejelenti a röpirat azt, hogy a gyűléseket minden körülmények között megtartják, mert a vezér ideje be van osztva. A gyűléseken Junián és párthívei személyesen fogják ismertetni programjukat.

Emlitenünk sem kell talán, hogy a kultúrzonával, adóval, agrárkiszajátításokkal és más ehhez hasonló jókkal agyonboldogított székelység milyen örömtombolással várja az új idők megváltóit.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

(Newyork) Néhány tekintélyes amerikai gyárvállalkozó elhatározta, hogy az Amerikai Gyárosok Kivitel Szövetségének (American Manufacturers Export Association) támogatásával 5 millió dollár alaptőkével kiviteli bankot alapít, amelynek feladata lenne az árucserforgalom előmozdítása és a befagyott külföldi hitelek felhasználásának lehetővé tétele. A bank működési körzete egyelőre Délamerikára terjedne ki, a lehetőség szerint később más államokat is belevonnának. Az új bank az alapítási nyilatkozat szerint különösen olyan exporthiteleket bocsát rendelkezésre, amelyeket az Egyesült Államok nagybancjai jelenleg nem hajlandók engedélyezni.

(Athén) Hivatalos közlés szerint a Romániával történő árucserforgalmat ezen túl kizárólag kompenzációs alapon lehet csak lebonyolítani. Kivétel csak azoknál az áruknál van, amelyek ellenértékének 25 százalékát a rendelkezés közzététele előtt készpénzzel egyenlítették ki.

(Prága) A kompenzációs üzleti lehetőségek júniusban még inkább csökkentek.

Mondhatni, Anglia az egyetlen állam, ahol még kompenzációs lehetőségek vannak bár a valutaviszonyok miatt ott is nehézségek vannak. Mindezek következtében a kompenzációs társaság forgalma csökkent, mert csak körülbelül 10 millió csekkorona értékű ajánlatot továbbítottak az illetékes tényezőkhöz. Az elfogadott ajánlatok százalékaránya is 33 százalékról 25 százalékra ment vissza.

(Brassó) Piaci árak: Marhahús levesnek kg. I. 18 lej, II. 10, pecsenye 34-36, sertéscomb 28, sertéskaraj 34, zsirszalonna 26, zsir 34, tojás drb. 1.10-1.30, csirke párja 30-100 lej. — Élőállatok, kilóra: Export ökrök élősúly kg. 8-10, sertés 15-18, igás örök drb. 4000-6000, 16 drb. 2000-6000, luxus ló drb. 10.000-16.000, — Terményárak nagyban: Buza mázsája 760-800, rozs 480-550, sörárpa 280-310, takarmányárpa 230-250, zab 240-270, szemes tengeri 230-260, nagyszemű len-cse 550-600, fehér bab 300-360, burgonya 140-160 lej. — Takarmányárak nagyban per 100 kg. Préseltészna 110-120, laza széna 80-90, laza szalma 50-60, korpa 160-180 lej.

helyt a válasz hozzánk beérkezik, mi Önt ebben a rovatban tudatjuk. — Temetés. Jelen A szabad versnek is van szabálya. És főként ritmusa legyen. Ez a két vers döcög és akadózik. A harmadikat alkalomadtán esetleg leközljük. Félreittük. — G. L., Bukarest. Nem az a baj, hogy „a régiék stílusában” ír, hanem az, hogy utánérzi a régiéket. Minden írásműnek valamivel többet, mást, jobbat, vagy teljesebbet kell adni, mint amennyit az elődök adtak. A világnézetet mi az Ön írásában nem kifogásoljuk, sokkal inkább, hogy filozófiai szemzőgének mélységét nem tudja a szavakon át meg kihozni. Hangsúlyozzuk még! — P. K., Szépvíz. Kérdését a sorsjegyi irodának még annak idején továbbítottuk. Most megsürgöttük. — S. B. J., Ozun. Az Ön ügyének alaposan utánajárunk és néhány napon belül e helyen válaszunk. Addig türelmét kérjük.

131. sz. előfizető. Telepengedély szükséges. Ennek megadása előtt a szomszédok meghallgatandók. A szomszéd által emelt komolytalan kifogás nem képezheti akadályt az engedély kiadásának. Ha még is elutasították a kérés, az ellen jogorvoslatlalt lehet élni. Arra nézve, hogy a szomszéd felé eső oldalon kell-e és mekkora távolságnak lenni, a helyi építési szabályrendelet elsősorban irányadó.

I. József. A konverziós törvény végrehajtási utasítása megjelent a Monitorul Oficial 1933. évi július hó 1-i. 148-ik számában. Az ügyvédi munkadíj iránti követelések ki vanak véve a konverzió alól. Más kérdés azonban, hogy milyen álláspontot foglal el a bíróság az ellenféllel szemben megítélt és így attól követelhető költségek tekintetében. Valószínű, hogy ez sem esik konverzió alá. Ezért jó lesz a tartozásokat lehetőleg magán uton való egyezkedéssel rendezni. — A front — itthon. Száraz és szenvtelen felsorolást ad és így akarja megérzékelteni, hogy a háboru nagy hősei az itthoni éhezők voltak. A terjengős leírások helyett egy néhány szívbemarkoló mondat és odavetett sikoltó szín kellett volna. — Vezér — k helyett, Hegyalja. Nagyon szép

EZEN TABLETTÁK

JURIST

megriüntetik
a leghevesebb
fejfájást

és értelmes írás. Komoly megállapításait nagyon élveztek. Az írás ereje és hangja is hat. Szerkesztői üzenetben is kértük, hogy nevét közölje, mert a „Fiatalok száma” névtelen írásokat nem közöl. Névtelenül „bemutatkozni” nem lehet. Meg aztán az, ha valaki írni tud, nem szégyen Romain Roland sem szégyelli. Mivel a nevét nem közölte, kéziratát megsemmisítettük. Még egyszer: nagyon sajnáltuk. M. E., Kézdivásárhely. Véleményünk szerint a követelés konverzió alá esik a 2. és 4. aláírt illetőleg, s így a betétikönyv fizetésül elfogadandó. Egyébként megjelent a végrehajtási utasítás, mely a még vitás részeket lesz hivatva tisztázni. A Mon. Of. július 1-i száma közli.

J. András. Forduljon a városi mérnöki hivatalhoz, ott megmondják, mi a teendője, mert az Ön kötelezettsége attól függ, hogy a vízvezeték megcsinálásakor minő feltételek szabhattak.

Sport

Rövid sporthírek

A Németországban megtartandó teniszvilágbajnokságokra Románia Poulieffet és Cantacuzinot küldi ki.

A bukaresti Sportul Studentesc Szófiában 4:0 arányban vereséget szenvedett az ottani Universitateától.

A miskolci Attila a dicsőszentmártoni Sticlat 12:3 (7:0) arányban győzte le.

Legujabb híradások szerint Moóré mégsem szerződik le a Ferencvároshoz, a Bocskeyban marad továbbra is.

Jekelfalussy és Kabos július 21-én Abáziába mennek, hogy résztvegyenek az ott megtartandó nemzetközi vívóünnepségekben.

Az országos futballszövetség augusztus 6-án tartja meg az idej közgyűlést.

Vasárnap a következő nemzeti bajnoki mérkőzések kerülnek lebonyolításra: Tricolor—Soimii, selejtező (Nagybányán), Ripensia—Universitatea, döntő (Kolozsváron). Juventus—TMTE, selejtező (Temesváron).

Tárgyalások folynak a nagybányai Tricolor és a szatmári Olympia között. A Tricolor állítólag felajánlotta, hogy a mennyiben vasárnap a Soimit megveria, átadja a helyét a nemzeti bajnokságban a szatmári Olympiának. Az ajánlat sportkörökben nagy feltűnést keltett.

Konrad Jenő, a bécsi WAC és Vienna volt tréner, leszerződött a temesvári Ripensiához 180 ezer lej évi fizetéssel.

A Ripensia július 23-án a NAC-ot látja vendégül Temesváron.

A kolozsvári KAC futbalcsapata magyarországi turára pénteken reggel elindult.

Bukarest pálogatott csapata vasárnap Plojest válogatottjával játszik a Brezane kupáért.

Ehinség ütötte fel a fejét Brassó megye árvizsújtotta falvaiban

Bodzaszita lakossága az éhhalál szélén áll — Pusztulás és tömegtragédiák a visszahúzódó árvíz nyomán — A földművelésügyi miniszter biztató ígérete

Brassó, július 15.

Hónapokon keresztül tartó állandó esőzés után végre kisütött a nap. A megduzzadt folyók és patakok visszatértek medrükhöz, a hatalmas víztömegek pedig lassanként kezdenek lehúzódni a termőföldekről.

És miközben az ország déli vidékein már megkezdtek az aratást, Brassó megye földmívelő lakossága a kétségbeesés napjait éli. A visszahúzódó vizek nyomán ugyanis, pusztulás és tömegkatasztrófa maradt, amely oly nagy méreteket öltött, hogy egyes falvakban éhinséggel fenyegeti a lakosságot.

Egymásután jönnek a megdöbbentő kárjelentések.

A brassói megyei prefektúra még amikor az árvíz javában dühögött, körrendeletet küldött az összes községek előjáróságainak, hogy azonnal lássanak neki a károk felbecsülésének. Teiktve, hogy a földek nagyrésze még mindig víz alatt áll, a károkat vonatkozólag csak igen hézagosságot jelentések érkeztek be eddig.

Ma délelőtt Veresmart és Magyaros községek előjáróságai küldtek be részletes jelentést a károkról. A jelentések szerint

Veresmart község lakosságának kára 300 ezer ej, Magyaros községé pedig a kiencsázézer lejt teszi ki.

A két jelentés megdöbbentő következtetést nyújt arra a kárra, amelyet az elemi csapás okozott a megyében. Mindkét község ugyanis csak kicsiny részben esett bele az árvízzónába és ennek ellenére igen súlyos kárt szenvedtek.

Tekintve, hogy a többi községekben a helyzet még lesújtóbb, hozzávetőleges számítás szerint

a nyolcmillió lejt is meghaladja a vármegye kára.

A kárbecsésekkel egyidejűleg kétségbe esett segélykérések érkeznek a megye különböző községeiből. Éheznek az emberek, pusztulnak a jószágok, mert nincs gabona és nincs takarmány.

Bodzaszita községben éhinség ütötte fel a fejét.

Különösen kétségbeesett Bodzaszita község lakosságának helyzete. A községi termőföldek nagyrészt ugyanis a Bodza patak kiáradt hullámai elpusztították. A lakosoknak nincs mit enni, a jószágot is pusztulás fenyegeti.

Ma délelőtt a község előjárósága testületileg megjelent a vármegyei prefektúrán, ahol a prefektusnak memorandumot nyújtottak át. A községi vezetőség-ből álló delegáció tagjai kérték, hogy sürgősen bocsússanak rendelkezésükre legalább öt vagon tengerit.

Hasonló a helyzet Bacsóteleken is, amelyet teljesen elöntött a Fekete-ügy patak. Ennek a községnek a lakossága ütközött össze Prázmár lakóival.

A község vezetői a primár aláírásával kétségbeesett levelet küldtek a lapok szerkesztőjeinek. Ebben a levélben panaszkodnak, hogy

sem takarmányuk, sem pedig élelmük nincs, a hatóságok pedig ahelyett, hogy segítenének, télenül nézik pusztulásukat.

A levél hangjából szoboruan ütközik ki a nemzetiségű gyűlölködés, amely a község lakossága és a környékbeli falvak lakosai között dúl. A primár ugyanis levélben súlyos vádakot emel a prázmári száz lakosság ellen, hogy az a nehéz napokban mindennemű támogatást megtagadott a nyomorúságba jutott bacsóteleki.

A vármegyei hatóságoknak mindenestre kötelességük sürgősen közbelépni és az inségeseken segíteni.

Voicu Nifescu földművelésügyi miniszter megtekintette az árvíz-sújtotta területeket.

A vármegyei prefektúra a nyugtalanító és katasztrófális események hatása alatt részletes jelentést küldött a földművelésügyi miniszteriumnak, gyorssegélyt kérve az árvízkarosultaknak.

A jelentésekre Brassóba érkezett Voicu Nifescu földművelésügyi miniszter, aki végigjárta az árvíz-sújtotta területeket.

A miniszter a községekben személyesen ígéretet tett a lakosoknak, hogy mindenképpen elkövet felsegélyezésük érdekében.

Ezzel egyidejűleg a vármegyei prefektúra is széleskörű intézkedéseket tett a kétségbeesett lakosság kedélyállapotának megnyugtására. Hogy a Prázmáron

lezajlott további összetűzésnek elejét vegyék, tegnap összeült a hegyi legelők rendezésére kijelölt speciális bizottság. Cuteanu vármegyei prefektus elnökölte. A bizottság a Törsvár közelében lévő Magura, Pestere és Sirnea községek között dúló konfliktus intézte el. A három község között a földreform óta

megyei legelő volt, amely miatt a lakosság között állandó összetűzések voltak. A községek közötti ellentétek az árvizek miatt még jobban kiéleződtek. A hangulat kirobbanásának megakadályozására a vármegyei prefektúra a legelőket egyenlő arányban elosztotta a három község között.

Megszigorítják a látványossági illetékek kivetésének és behajtá- sának ellenőrzését

Brassó, július 15.

A brassói pénzügyigazgatósághoz ma rendelet érkezett a pénzügyminiszteriumból, amely megbizsa Armeanu adóinspektort, hogy a meglévő ellenőrző szervek mellett külön ellenőrzést gyakoroljon afelől, hogyan alkalmazzák Brassóban és környékén az új látványossági adótörvényt.

Az eddigi intézkedések értelmében

ugyanis a látványossági adók ellenőrzése kimondottan csak a kivetéssel megbízott adóhivatalok hatáskörébe tartozott. A pénzügyminiszterium — amint az a rendelkezésből kitűnt — úgy találta, hogy ezek a szervek nem elégségesek az ellenőrzésre és, hogy éppen ezért különböző visszaélések történnek. Megbizta tehát Armeanu inspektort, aki a behajtási ügyosztályoknál teljesít szolgálatot a törvény alkalmazásának fokozott ellenőrzésével.

Akaszott hullát találtak a Függők felé vezető úton

Brassó, július 15.

Pénteken reggel a brassói rendőrség büntető osztálya jelentést kapott, amely szerint a Függők közelében lévő Tehenekutján, az egyik kertben, titokzatos akasztott hullára bukkantak a járőrök.

A jelentés nyomán a déli órákban rendőri bizottság szállt ki a helyszínre, Birkle dr. hivatalos orvosszakértővel. Megvizsgálták a hullát, amely az egyik fára indával volt felakasztva. A viaszszárga arccal függő hullán

kopott ruha volt, 28 év körülinek látszik és zsebeiben semmiféle iratot nem találtak, a melyből személyazonosságát meg lehetett volna állapítani. Munkának néz ki és valószínű, hogy öngyilkosságot követett el.

A hivatalos orvosszakértői vizsgálat megállapította, hogy a hulla több mint huszonegy órát függött felakasztva a fán, anélkül, hogy bárki észrevette volna.

A titokzatos ügyben a rendőrség erőiesen nyomoz és mindenekelőtt az akasztott ember személyazonosságát igyekeznek megállapítani.

Kinevezték a brassói munkabíróóság tagjait

A perek egész légioja hever hónapok óta elintézetlenül

Brassó, július 15.

Mintegy másfél évvel ezelőtt a parlament megszavazta a ténylegesen ledolgozott munka kifizetésének biztosításáról szóló törvényt, amely a munkaadó kisiparos és az alkalmazott között támadt konfliktusok elintézését megvonta a magyar törvények alapján az ipartestületek mellett működő iparhatóság hatásköréből.

Ezzel egyidejűleg egy külön bíróságot szervezett a törvény átmeneti jelleggel. Ezek a döntőbíróóságok a járásbíróóságok mellett működtek. A munkaadók és munkások részéről azonban rengeteg panasz merült fel ezeknek a vegyes bíróságoknak a lassú működése miatt. Mig az iparhatóságok néhány napon belül bármilyen ügyet letárgyaltak, az új rendszer életbeléptetésével hónapokon keresztül sem tárgyalták le a különböző munkáskon-

fliktusokat. Ennek tulajdonítható, hogy ezeknél a vegyes bíróságoknál a perek egész légioja hever elintézetlenül.

Ilyen körülmények között idejében jön a munkaügyi minisztérium intézkedése, amelyben elrendeli az állandó munkabíróóság felállítását. Nemrégén lépett életbe a munka bírósághoz szabályozásáról szóló törvény, amely a kérdést vélegesen úgy rendezte, hogy az átmeneti jelleggel bíró döntőbíróóságok helyébe az ugynevezett munkabíróóságok állítsa, amelyek teljesen függetlenül a járásbíróóság mellett fognak működni.

A munkaügyi minisztérium a brassói munkabíróósághoz Petre H. Jonescu csik-szeredai és Nicolae A. Jonescu szelistei járásbíróót nevezte ki. A brassói munkabíróóság a napokban már meg is kezdte működését.

Súlyos autószerencsétlenség Tatráng mellett

Egy nyolcéves kislány az áldozat

Brassó, július 15.

Borzalmas autószerencsétlenség történt tegnap este Tatráng község közelében. A 967-es jelzésű brassói luxusautó, amelyet Gut Ferenc brassói lakos vezetett, elgázolta Miklós Sári 8 éves tatrángi kislányt.

A szerencsétlenül járt kislány, gyermek csinyból felkapaszkodott az uton haladó lovasszekérre. A szekérrel szembe jött az autó, amely szabályszerűen túlkölt és lassított is.

A kislány éppen abban a pillanatban ugrott le a szekérről és ki akart szaladni az útról.

A következő pillanatban megtörtént a szerencsétlenség, mert mielőtt még Gut lefékezhetett volna, az autó kerekai elkapták a szerencsétlen kislányt.

A balesetről azonnal értesítették a brassói rendőrséget, ahonnan Gavrilă ügyeletes rendőrtiszt szállt ki a helyszínre. Megállapították, hogy az autó vezetőjét nem terheli a felelősség, tekintve, hogy a kislány szaladt bele a kocsi.

A szerencsétlenül járt Miklós Sári el-tört végtagokkal és súlyos sebesülésekkel szállították be a brassói Márcsura kórházba, ahol az éjszaka folyamán műtétet hajtottak végre rajta. A kislány állapota súlyos.

BRASSÓI SZINEK:

A cselédek Angelója

Kell-e mondanom, hogy arról a fotografusról van szó, akinek egy négyzetméternyi föld a műterme valahol a sétatérén, vagy a Czenk alatt, amerre lovagjaik karjára fűzött cseléd-lányok sétifilkálnak. Tükörfényesre glancolt bakkancsok és gombos félelőkben végződő fehérharisnyás lábak andalognak arra, ahol a fényképező háromlábú masinája vesztel. Gálans ur a fotografus. annyi szent! Nagysádnak szolítja a cseléd-szobák angyalát, vitéz urnak a pattanásos, izdadt közlegényt...

Kipírult arccal, félszeg odaadással állnak a párok a lencse elé:

— Szabad, nagysád! — szól a cselédek Angelója — fordítsa talán ábrázatát kissé a vitéz ur felé!

Mari eleget tesz a nyájas felhívásnak. Petróleummal szagosított, pántlikás varkocsokkal ékes hajzatát a baka felé fordítja, majd arcát negyvenöt fokos szögben elejtve, égre függesztett szemekkel kiköt a pattanások mentén.

— Így jó — lekendezik a mester — most még csak a vitéz ur figyelmét hívom fel, hogy nevetgéljen. Barátságos arcot kérek, amint mondani szokás.

A baka összeráncolja szemöldökét, azután félárbóca bocsátja szájának egyik sarkát és vészesen mozgatja pofacsontjait. Miután így barátságos arcot vágott, a fotografus a helyzet magaslatára emelkedik:

— Figyelem — suttogja titokzatosan — most ne tessék mozdulni, de nem ám!

A szerelmespár megkövül.

— Gata! — hangzik fel s a fotografus már könyökig vágja egy fekete zsákban, ami a sötétkamrát helyettesíti. Néhány pillanat és elhúzza az előhívótól csepegő, nedves kópiát:

— Cöcöl! — sóhajt fel átmenetileg Mari, hogy a következő percben annál nagyobb elragadtatásban törjön ki:

— Nézze mán kedves, mijjen naccerül!

A baka boldog röhögéssel vizsgálja a képet, azután elkomorodik és fizet. A fotográfát két ujjá közé fogja, hogy száradjon. Másik kezével átöleli Marit és megindulnak.

Támogatják egymást, hogy el ne ájuljanak a gyönyörűségtől.

Ketten közösen egy képen...!!!

Rosszul írta az angol vigjátékiró, hogy „mindig lesznek Juliák!”

Tévedés!

Mindig lesznek Marik!

Kinevezés

Az igazságügyminiszter dr. Garoiu brassói ügyvédet a legfelsőbb ügyvédi tanács tagjává nevezte ki.

Svédország meghatalmazott minisztere Brassóban

Tegnap este néhány napos tartózkodásra Brassóba érkezett Alstromer báró, Svédország bukaresti meghatalmazott minisztere. A diplomata pihenőszabadságának egy részét tölti Brassóban és a környéken.

Brassóba jön Bujor, az amnesz- tiában részesült munkásvezér

Néhány héttel ezelőtt 13 évi sinylődés után szabadon engedték Gh. Bujor munkásvezért, akit annak idején életfogytiglani kényszer-munkára ítélték. Bujor a brassói „Törökves” dalárda, valamint a szociáldemokrata párt brassói szakosztályának meghívására Brassóba jön. A munkásvezér részt fog venni szombat este a munkásdalárda kerti hangversenyén, amelyet este 9 órakor tartanak a Gambrinus kerkhelyiségében. A munkásünneplé iránt rendkívül nagy az érdeklődés, amit még jobban fokoz Bujor látogatása. A munkásünneplé műsorán a férfi és női, valamint a vegyes kórus különböző énekszámai szerepelnek. A kórusokat Ujsághy József zeneanár fogja dirigálni. A műsort reggelig tartó tánc követi.

Lukes Róbert

KARPITOS ÉS DISZITÓ
Brassó, Korház utca 40 sz.

készíti a legfinomabb és a legolcsóbb
kárpitozott butorokat, pehely s
tűzött paplanokat, utrahu gyer-
mekkocsi fedeieket. Minden-
féle javítást a legolcsóbban vállal.
Ugyanott egy új modern ebédlő-
butor (kaukázusi gyökér) olcsón
eladó.

Elhalasztották a tanonciskolák vezetőinek közgyűlését

Tegnap estére hívták egybe a brassói tanonciskolák vezetőinek rendes évi gyűlését. Tekintve azonban, hogy a tagok nem jelentek meg megfelelő számban, a gyűlést jövő vasárnapra, július 23-ra halasztották. Az elhalasztott közgyűlést a tanácssteremben fogják megtartani délután 11 órai kezdettel.

Bukaresti cserkészek Rozsnyón

A megyei prefektúra értesítést kapott, hogy mintegy nyolcvan főből álló bukaresti cserkészcsoport ütött táborot Rozsnyón. A prefektúra utasította a hatóságokat, hogy a táborozó cserkészekkel a lehető legelőzékenyebben bánjanak.

Felhívás a brassói iparosokhoz

A Brassói Székely Társaság vezetősége ezúton is tudomására hozza a brassói kisiparosoknak, hogy az Erdélyi Gazdasági Egyület augusztus 26—30-ig Sepsiszentgyörgyön nagy szabású ipari, mezőgazdasági és kisállat kiállítását és vásárt rendez. E kiállításon megfelelő számú jelentkező esetén a brassói kisiparosok és iparos tanoncok a Székely Társaság rendezésében, külön csoportban vesznek részt. Felkérjük mindazokat, akik e kiállításon részt venni szándékoznak, e szándékukat legkésőbb július 29-ig jelentésük be Szabó Béni ügyvezető elnöknek, Károly király-utca 28., ahol egyben a kiállításra vonatkozó részletesebb felvilágosítás is nyerhető. Felkérjük a tanonctartó iparosokat, hogy tegyék lehetővé a tanoncaiknak e kiállításon való részvételt, miáltal azok szorgalma és gyakorlati előhaladása nagymértékben érvényesülhet. A Brassói Székely Társaság nevében: Szabó Béni s. k. ügyvezető elnök.

Szigorúan ellenőrzik a munkások és alkalmazottak szabadságát

A brassói munkaügyi inspektorátus ma távirati rendeletet kapott a munkaügyi minisztériumtól, amelyben figyelmezteti a felsőbb hatóság az újonnan módosított munkaszerződés törvényének intézkedéseire. A törvény ugyanis kimondja, hogy az ipar- és kereskedelmi vállalatok kötelesek kifüggeszteni üzemeik ajtajára a tisztviselők és munkások szabadságidejének sorrendjét. Tekintve, hogy több helyen visszaélések történtek a szabadságokkal, a brassói munkaügyi felügyelő-ség átirat az összes vállalatokhoz, amelyben kötelezi őket, hogy ezeket a szabadságos listákat haladéktalanul állítsák össze és függesztsék ki.

A postaelőtti benzinkutál egy-idejűleg az új dohányárudát és a földalatti illemhelyet is leléptik

Megírtuk, hogy az árlejtésen a Distribúcia petróleumtársulatnak adták ki a posta előtti benzinkut építési munkálatait, amely évi 84 ezer lej bért ajánlott fel érte. Ehhez pótlólag közöljük, a városháza nyert értesüléseink alapján, hogy a tervezett földalatti nyilvános illemhelyre nem írnak ki külön pályázatot. Ezt ugyanis a petróleumtársulat a benzinkutál együtt megépíti. Ugyanakkor épít meg a társulat egy dohány- és újságárusító bódét, amely a város azonnali használatába megy át. Mindezeknek a megépítése bennfoglaltatott a Distribúcia cég ajánlatában, amely az árlejtésen győzött, úgy, hogy újabb árlejtés kiírásáról nincs szó.

„Szerelmeskedés”

Bemutató a Lux-mozgóban

Schnitzler Arthur „Szerelmeskedés” című műve, manapság is korszerű és aktuális. A kitűnő osztrák író finom nőalakja, akinek életében egy lánysors szörnyű tragikuma viharzik, most megelevenedik a beszélőfilmen. Max Ophüls, a rendező, a költői munka minden árnyalatát megőrizte a „Szerelmeskedés” filmverziójában, amely — ha lehet mondani, — a mű papírfilmjénél is finomabb és tökéletesebb. Magda Schneider, aki a női főszerepet játssza, egészen új oldaláról mutatkozik be s megkapó, szinte fényképszerű hűséggel kelti életre a regényalakot. Luise Ulrich humoros kabinetalakítást formált a „Släger-Mici” szerepéből. Olga Csehova, a hisztérikusan szerelemes bárónő, Gustav Gründgens a báró, Paul Hörbiger pedig az apa szerepében növeli eddigi sikereit. Willy Eichberger és Wolfgang Liebenitz, Theodor és Fritz megismerésítői, méltóan csatlakoztak a nagyszerű szereposztáshoz. A kitűnő filmet, amelyben a különleges hangulatu jelenetek egész sorát kergeti egymást, csütörtökön kezdte vetíteni a brassói Lux-mozgó.

A brassói rendőrség hírei

A Vasut-utca 10 számú ház lakói jelentést tettek a rendőrségen, hogy a ház kertjében egy feltört koffert találtak, amelyben Vladimir Pichi soffőr névre kiállított bacaui soffőrigazolvány volt. A bevezetett nyomozás nem tudta megállapítani a feltört koffer eredetét. Valószínű, hogy a soffőr vasuti tolvajoknak esett áldozatul, akik a lopott koffert, miután kiürítették, a kertbe dobták. — Fromm Gusztáv és Ifrim Andrei brassói lakosok feljelentést tettek Mustac Eugen barladi katona ellen, aki szabadságának egyrészét töltötte Brassóban. Náluk szállt meg és mikor eltávozott, ötezer lej értékben különböző holmikat lopott el. A rendőrség értesítette a tolvaj katona parancsnokságát.

Egynegyed-es adóbüntetési amnesztia,

az is külön göröcsövi vizsgálat után

Brassó, július 15.

Az ország különböző részeiből felhangzó panaszokra, ugyilátszik, a pénzügyminisztérium is kezd felfigyelni. Kezdi végre belátni, hogy a túlhaladott adó kivételi és behajtási rendszerrel egészen-kiakart tesznek tönkre, anélkül, hogy az államnak ezekből a tulpapásokból valamilyen haszna is volna.

Legalábbis erről tesz tanubizonyságot az a rendelet, amelyet ma kapott meg a brassói pénzügyigazgatóság. A rendelkezés tulajdonképpen felintézkedés, olyan amnesztia-féle, azokra nézve, akik kihágásokat követtek el.

A pénzügyminiszteri rendelet felhatalmazza a Brassóban működő kerületi pénzügyi direktóriumot, amelynek hatáskörébe tudvalevőleg kilenc vármegye tar-

tozik, hogy a pénzügyigazgatóságok ajánlására huszonöt százalékát elengedjék azoknak a büntetéseknek, amelyek nem haladják meg az ötezer lejt.

A negyedrészes amnesztiában csak azok részesülhetnek, akiknek a büntetését még április 31-én rótták ki. A pénzügyminiszter rendelete tehát még felintézkedésnek sem mondható, mert alig csökkenti ezeket a büntetéseket, amelyeknek nagyrésze földhözragadt embereket sújt „adóeltitkolás” vagy késedelmes adófizetés miatt, hanem csak megadja a lehetőséget, hogy indokolt esetekben és az ügy alapos kivizsgálása után huszonöt percenttel csökkentsék a bírságokat.

S ha pedig a szerencsétlen adózó a csökkentett bírságot sem fizetné, úgy jön a dob, amely az utolsó párnát is elveszi.

Panaszkönyv

Kritika, hozzászólás, javaslat és indítvány

Rovatvezető: A KÖZÖNSÉG

Itt a vakáció ideje tanácsos urak és nem ártana, ha kellemes nyaralásuk megkezdése előtt egy igen hosszú és tanulságos órácskát töltenének Brassó ama részén, amelyre a főmérnöki irodában büszkén szokták mondani „a jövő Brassója”. A szentpéter utról és annak környékén levő és a legjobb jóindulattal sem utcáknak nem nevezhető sár-tengerről van szó.

Megérdemelné pedig ez a városrész — hogy legalább rendes, járható utjai legyenek, mert az egyetlen helyes városfejlesztési lehetőség — az itt elterülő hatalmas — és száraz levegőjénél fogva, a Cenk alatt elterülő nedves, nyirkos városrészektől sokkal egészségesebb — lapály. És nem utolsó sorban, már csak azért is szükséges e városrészre több gondot fordítani, mert a repülőgépgyárat — nagyszámban meglátogató nyaraló és idegen — szépet gondolhat Brassóról, a „Klimatikus gyógyhelyről”, ahol a polgároknak és gyermekeknek, nyáron hatalmas porfelfúgásban (itt ismeretlen fogalom az öntözés) esős időben pedig olyan sárban, de olyan jó kövér hamisítatlan ragacsos pocolyban kell az utat végigdagasztani, hogy az ember, oh, nem tudom, hanem egy galíciai országúton képzeli magát. És ez a sárfürdő már a Vasut-utcanál kezdődik, épületes látványú a Brassótól többet váró idegeknek. Most, árlejtések idején, ahol a szegény polgár elszédül a millióktól és a százazrektektől, talán lehetne e por és sárpor kolba is egy pár száz kocsi kavicsot küldeni — és poros időben naponta egy pár-szor locsolni.

A tanács nemes ügybuzgalmának mely új parkokat és sport-stadiont létesít, árnyékoló-dala e kérdés. Mi nem csak sétálni akarunk és vasárnap délutánra futballozni, hanem járni is szeretnénk tisztességes járdán. És azt akarjuk, hogy gyermekeinknek ne kelljen porfelfúgásban járni, mert a mi egészségünk nekünk éppen olyan drága, mint a belváros „elsőrendű” polgárainak.

Tisztelettel:
Aláírás

★ ORVOSI HIR. Fink Ernő dr. belgyógyász és röntgenorvos nyáron rendel 10-től 12-ig és 3-tól 5-ig (ezelőtt 9—10). Brassó, Vasut-utca 1. sz. alatt. Tel. 302. és 228.

ASTRA MOZGÓ, BRASSÓ

A FINN KADITENGERÉSZET közreműködésével, aktív szolgálatot teljesítő BUVÁRHAJÓK, CSATAHAJÓK, TORPEDÓNASZÁDOK felhasználásával készült ez a történelmi hűségű monstreilm!

BUVÁRHAJÓK, ELŐRE

című filmmel kezd meg az új szezont! ★ Főszereplők: Rudolf Forster, Else Knott, Camilla Spira, Adele Sandrock

tartóztatásról értesítették a gyermek szüleit, a kis tolvajt pedig átadták a gyermekbírósnak.

Csütörtökre halasztották az Elektromos—CFR mérkőzést

Lapzártakor értesülünk, hogy az Electromos—CFR mérkőzést, amelyet keddre terveztek, váratlanul csütörtökre halasztották. A mérkőzés elhalasztását az tette szükségessé, hogy az Elektromos együttesének kedden Ploestiben kell játszania, mert erre kötelezi a szerződése. — Csütörtökön azonban a mérkőzést minden körülmények között megtartják.

HELYI SPORTHIREK

Graunfels Mici, a brassói liga női egyes idei teniszbajnoknője fogja képviselni városunkat a Csernovicban megtartandó Makabeáson. Graunfels idei kitűnő formája biztató ígéret arra, hogy városunkat kellőképpen fogja reprezentálni. A nemrég megrendezett bajnokságokat imponáló eredménnyel nyerte meg, klaszissal előzve meg ellenfeleit.

Brassó szombati és vasárnapi labdarúgó programja:

Szombat: 4 óra: Ivria—Suburbui. 6 óra: Marina Danubiana (Galac)—ACFR.

Vasárnap: 2 óra: Suburbui (jun.)—Brasovia (jun.) 4 óra: Glória—Olympia. 6 óra: Marina Danubiana—Astra. A mérkőzések az Olympia pályán lesznek.

Egyre növekszik az érdeklődés a keddi Elektromos—ACFR nemzetközi mérkőzés iránt.

TEKÉZŐSPORT:

A marosvásárhelyi Törökvs kupáért Brassóban eddig lefolyt mérkőzések eredménye: Viforul 324, Testvériség 309, Vig Barát 234, KTE 268, Bolonya 259, IAR 243. Szombaton az Unirea, vasárnap a kézdivásárhelyi Törökvs és az alsórákosi Zsinór küzdenek a kupáért. Vasárnap reggel 8 óra kezdét veszt a CFR-pályán az egyéni verseny, melyre minden csapat tagjai beneveztek. Borbélyok—Glória mérkőzést 344—326 ponttal, 9 menetben a borbélyok nyerték. Bolonya—Borbélyok revánsmérkőzést ismét Bolonya nyerte 288—230 arányban, 6 menetben.

Vasipari szakkönyvek

mélyen leszállított árban:

	Lei
Balogh: Osztófej	15
Barna: Esztérga, furó- és marószerszámok	15
Köszörülés, furás marás	18
Vas- és fémpari szakkönyv, 400 oldal, 222 ábra, 80 táblázat	109
Szerelők és lakatosok szakkönyve (300 oldal, 250 ábra, 70 táblázat)	90
Csavarmetvágás	36
Boldizsár: Esztérgályosok és marások	18
Jávör: Lóerőszámítás	24
Knapp: Kenőanyagok	36
A fémszínezés szakkönyve	72
Kádár: A hegesztés szakkönyve	12
Lusker: Vasipari szerszámok	30
Péter: Vas- és acélöntő	30
Prohászka: Vasipari szerszámok készítése	30

stb., stb.

Kaphatók a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56—58., az udvarban. Póztán utánvétellel. Kérjen teljes nagy szakkönyveket.

SÓLYOM S. LAJOS (Szentháromság)

Nem láttam soha...

Nem láttam soha oly szépnek, mint akkor
Nyárutói csöndes alkonyatokor
Mikor először ismertem meg Őt...

Feje köré glóriát vont a nap
Szemei égtek pillái alatt
Ugy nézte a távol hegytetőt...

Valami titok áradt rajta szét
Távolba felejtve tekintetét
Ugy állt ott, míg előbújt a hold.

Lehet, azért szerettem meg akkor
Nyárutói csöndes alkonyatokor,
Mert nem tudtam s nem tudom — ki volt...

I. SZEMLÉR FERENC:

Végre egy jó kritikus!

Szó sincs róla: az erdélyi irodalmi bírálatnak sok hibáját észleltük eddig. Nincsenek képzett kritikusaink s akik vannak, azok is nélkülözik a valódi irodalmi szempontokat. Következésképpen egész munkásságuk hiábavaló szalmacséplés.

Mert kérem, felháborító dolog valóban, hogy még ma is vannak Erdélyben egyes elvetemedett irodalmárok, akik azt merik állítani, hogy Ady nagy költő, vagy hogy Móricz Zsigmond jó regényeket ír, viszont pedig lebecsülően nyilatkoznak Berzeviczy Albert irodalmi munkásságáról.

Ez természetesen csupán azon mulik, hogy az erdélyi kritikusoknál hiányzik az egészséges irodalmi szemlélet, amely abból dönti el például egy író, vagy költő nagyságát, hogy életében a börtön, vagy a sört szeretle-e jobban, kellően uszított-e a háborúra és megfelelő lendülettel pofozta-e a zsidókat, amikor arra szükség volt.

Már-már azt kellett hinnem, hogy az erdélyi irodalom menthetetlen, mert soha ebben az életben nem támad közöttünk olyan kritikai zseni, aki a fenti és még egyéb szempontok szerencsés összehasonlításával megalapozottan és egészségesen és igazabb irodalmi élet lehetőségét.

Voltak ugyan egyes biztató jelenségek, hiszen csak nemrégiben állapították meg az Erdélyi Katolikus Akadémia titkárát, hogy az „zsidó és szabadkőműves” (bírátor, testvérek között legyen mondva, a titkár hitű katolikus és életében még eleven szabadkőművest nem látott), továbbá kellő értékére szállították le Apéry Lajos egyes verseit, de mindezek a kísérletek közönybe fulladtak.

Továbbra is garázdálkodnak azok az irodalmi rablók, akik egy irodalmi műjóságát holmi átlátszó esztétikai érvekkel igyekeztek bizonyítani.

De hűla a sors kegyelmének, támadt valaki ezekben a szomorú időkben, akik nem csábítottak sem a szabadleltől molterianusok szírehangjai, sem pedig a könnyű dicsőség koszorújának cserlepet, vagy pláne makkai s ez az ember is ten kegyelméből és a nép akarataból felült palahol a magyar irodalom tanszékebe és a pallára vette a magyar irodalom ügyét, hogy átvigye a megáradt folyón, mint Jézust Szent Cristoforus.

Ebben a minőségében nekilátott, hogy az erdélyi irodalmi berkekben elburjánzott gyomokat könyörtelen kézzel kitzsogassa.

E szörnyű munkában eljutott egészen Ady Endréig, akit — mint mondám — egyesek ördemtelenül nagy költőnek tartanak. Pedig nem az. Nem lehet az.

Mert — szólott vala a kritikus eképen — Petőfiről tudjuk, hogy erkölcsös

ember volt és meghalt a hazáért, tehát kétségtelen, hogy Petőfi nagy költő.

Balassa Bálint erkölcsötlen ember volt ugyan, viszont meghalt a hazáért, tehát még ő is költő,

ümde — és itt jön a kitűnő következtetés záróétele — Ady Endre se erkölcsös ember nem volt, se meg nem halt a hazáért, következésképpen ő még költő sem lehet.

Heuréka! Megtaláltuk a bűös igét, felfedeztük az örök-igazságot, ami minden íróra, költőre, vagy kritikusra alkalmazható. Erkölcs és hősi halál!... ha valamelyik hiányzik, minden okunk meg van, hogy az illető költőségében kételkedjünk. És ez az igazság annál is hitelesebb, mert hivatalos helyről, mondhatnám „ex cathedra” hangzott el.

Figyelmeztetem tehát Erdély kezdő és gyakorló kritikusait, hogy irodalmi bírálatukban ezentúl ne mulasszák el ennek az elvnek figyelembevételét. Legyen az az író Dante, Shakespeare, vagy Dosztojevszkij, ha nem halt meg a hazáért, ne számítlon arra, hogy nagyinak ismerjük el.

Csak még az illető tanár urral van egy kicsi baj. Kétségtelen ugyanis, hogy a fenti elv kitalálója erkölcsös ember. De mind a mai napig életben van. Am ha nagy kritikus akar lenni, még a második feltételnek is meg kell felelnie.

Teljes tisztelettel felszólítom tehát a tanár urat, hogy sürgősen sziveskedjék meghalni a hazáért. És akkor mi sem áll utjában annak, hogy nagy kritikus lehessen.

Mert a nagyságnak két feltétele van: erkölcs és hősi halál. Minden egyéb csak mese habbal.

Fogakat pénzért kaphat

-de soha a sajátjait!

Fogkö — fogaink gyilkosa!
De bármennyire veszélyes is a fogkö, könnyen és örökre eltávolítható. Kalodont a Dr. Bräunlich féle tudományosan elismert sulfurizinoleatot tartalmazza, mely fokozatosan és biztosan eltávolítja a fogkövet. Ezért: tisztítsák fogukat reggel és este Kalodont-al!

KALODONT
fogkö ellen

Elmulott évek - elveszett fogak - vissza nem térnek.

Hat naturszelet és huszonkét palacsinta

Carnera, a boxbajnok — pongyolában

A fiatal boxtudós olyan mozdulatot tett, mintha a kalapjához akarna nyulni. Ekkor vette észre, hogy nincs kalap a fején. Szent örületében csontkeretes pápaszeméhez kapott, lelendítette az orráról s a testével mélyen utána lendült.

— Carnera! — kiáltotta vad extázisban. — Mély tisztelem az olasz óriásnak! Alle Hochachtung!

Nem tetszett neki, hogy olyan hideg közönnnyel hallgatom. Megragadott a vállamnál s szilajon megrázott.

— Horogütést! — ordította szinte rekedten. — Szabályszerű horogütést swinggel! Sharkeytől! A világbajnoktól! Tudja maga, mi az, horogütést kapni Sharkeytől? Horogütést swinggel? Óhó, barátom, maga hetvenhét-szer elterült volna és nincs az a bíró, aki kiszámolta volna a kötéltől!

Egy szerencse, hogy boxbuta vagyok s

fogalmam sincs róla, mi az a horogütés. A svínges horogütésről nem is szólva. Az első pillanatban fel se fogtam a hetvenhét-szeres halált, amely box-analfabéta mivoltomat fenyegette volna, ha szemtől-szembe kerülök Sharkey mesterrel a ringben. De rossz sejtelmém voltak, kezdtem előkészületeket tenni rá, hogy megrémüljek. Összehúztam a szemöldökömet, a szájam nyitvamaradt s hogy teljesen őszinte legyek, a nagylábamujja is befelé görbült a cipőben. Barátom, a boxörült, még be se várta, hogy rémületem kialakuljon, újra lecsapott rám s felfokozta a kínzást a negyedig dimenzióra.

— És most képzelje kérem, hogy Carnerától kapja ezt az ütést. Tudja maga, kicsoda az a Carnera?

— Tudom, — hebegtem — tudom.

Carnera Kepinszkinél

Berlinben volt hozzá szerencsém mint egy esztendője. Egy asztalnyira ültem tőle Kepinszkinél. Hogy ki ez a Kepinszki? Kepinszki nem ki, hanem mi. Csaknem egyedülálló jelenség a berlini élettermek világában, amely hű maradt egy nemzetközi hagyományhoz, ahhoz, hogy az emberek, akármilyen nációhoz tartoznak, szeretnek jól enni. Azt hiszem, nem csinálók reklámot Kepinszkinék, ma már nyilván az ő konyhájában is kerülnek az izt, mint a többi berlini vendéglőben, a szakácsokat s a kuktákat gleichschaltolták, muszáj nemzeti ruhát adni a vendégnek, sőtétbaráira főzött borsólevest szalonnával, sóbanfőtt német disznót párolt káposztával, árja kolbászt mustárral, vagy ecetes tormával.

Nem vagyok inycen, én végszükség esetén a németek főztjét is megesszem. Kepinszkihez is a barátait csaltak el, hogy lássam egyszer Carnerát enni. Vannak emberek, akik az állatkertbe csak az etetés kedvéért mennek, ezek a csirkefogó fiúk se voltak kíváncsiak a box-

művész Carnerára, ők az óriást akarták látni, miközben eszik. Ugyan kérlek, mondtam nekik, mi van abban, hogy egy óriás eszik, ugyanazt a naturszeletet eszi, mint ti, vagy én. Barátaim mosolyogtak s én diszkrétén átnéztem a Carnera asztalához. A mester ült a bálmulói között és erőteljes állkapcsának öt-hat rágómozdulatával eltüntette a naturszeletet, a kaposztát krumplival és salátával. Valóban csak egy naturszelet volt. De kérem az olvasót, ne hangszolyozza az egy szócskát, tekintse inkább germanizmusnak. Mert valóban szelet volt, de nem egy. Mire Carnera megette s felhajtott rá egy pohár bajor sört, már ott állt a pincér a háta mögött a második szelettel. S a második után a harmadikkal. A negyedikkel.

Hat naturszeletet számoltunk össze. De mi tévedhettünk is. Kissé megkésve érkezünk. Amikor az asztalhoz ültünk, Carnera már evett.

Megevett még huszonkét palacsintát, izzel és turóval, megivott kilenc csésze feketekávé, intett az impresszáriónak, hogy fizessen és felállt az asztaltól. En nagyon elbágyadtam, kicsit el is rontottam a gyomromat a nézéstől, de ő friss volt és vidám, mint egy isten, aki ambróziát evett és nektárt ivott. Azt hiszem, éhesen maradt. En most meg tudom érteni ezt az óriást, aki a hatodik menet után pozdorjává zuzta, vagy sportszerűen szólva, káora verte a föld legjobb technikájú boxbajnokát, Sharkeyt s miután a bíró kiszámolta a kilencet, egy gyermek csodálkozásával nézte ellenfelét a porondon, ez még mindig nem kél fel, pedig ő még csak most szeretne istenigazában hozzáfogni a csihpuhihoz. Mit csináljon egy ilyen fiatal ciklopsz, akit ha gyomronütnek, csak a huszonkét palacsintát találják s a hat sniclit és ha

horogütést kap svíngesen, nem vágódik el, ahogy ezt gyakorlat, jogszokás, a boxolás illemszabályai elrendelik, nem, ő visszahorgoz mégsvíngesebben. Mihez kezdjen egy ilyen verhetetlen a maga fölös energiájával? Ellejt az üvöltő-tomboló hetvenezzer előtt egy vad indiánustancot, tuss alá áll és mert egy világbajnokot már megevett és evés közben jön meg az étvágy, elmegy a newyorki Kempinskihez, bámultatni és ünnepeletetni magát, mint az evés világbajnokát.

Egyszerű lélek s egyszerű evő, az étlap előtt nem sokat tétovázik, hus legyen, hus és még valamieske. Gyomorjellem. Ha sertéskarajjal kezdte, sertéskarajjal végzi. Ha nincs palacsinta, huszonkét knédli is megteszi. Ugy eszik, mint egy oroszán, de úgy rág, mint a ló. Lófeje van és lófoga. De az ökle olyan, mint egy gőzkalapács. Ő viseli a világ legnagyobb cipőjét, számban ötvenhetest. A hüvelykujjából kitelne egy csinos asszonyi kéz. Nincs villamos, amelyben megállni tudna. Ajtó is alig van, amelyen görnyedés nélkül átférne. Egy udvarias szállodás egyszer hat ágyat rakott egymás mellé, keresztbe, hogy alhasson rajtuk, de ez a megoldás körülményes és költséges lenne egy életen át s Carnera a kofferjein kívül az összerakható ágyát is magával cipeli mindenütt. Nincs családja, de egymaga annyiba kerül, mint három család együttvéve. Nem csoda, hogy boxsikerei ellenére is állandóan pénzzavarai vannak. Mint minden óriás, ő is csupa szív és jóság. Sharkeyt leüti, mint egy legyet, de egy légynek nem tudna véten. Amikor menedzserje, White ur, a rábizott vagyonnal megszökött, Carnera fel se jelentette, még bottal se ütötte a nyomát. A sportban új fogalmat akartak teremteni, mert alakjával és súlyával egyet len létező fajta se volt beilleszthető. Nehéztisztvisely? Nem. Dreadnaughtsulv. De nem találtak még egyet az egész föld kerekén, erre az új osztályozás elmaradt. Új eugenetikának kell jönnie, új fajbiológusoknak s egy becsavagyó népnek, mely elhatározza, hogy nem hagyja magát lepipálni s ha az olaszoknak is van egy dreadnaughtjuk, ők is építenek ilyen emberkolosszusokat. De ha sikerül is, az ilyen építés időbe kerül. Carnerának már nem fognak ártani. Carnera ma huszonhétéves és egy világ rettető kesztyűit.

(*)

Bikszád Gyógyfürdő, Románia Karlsbadja.

Biztos gyógyulást nyújt az összes gyomor, epekő, cukor, hólyag, légcső és prostata-megbetegedéseknél — Rendkívül olcsó árak az idén a fő- és utószezonban is

A FÜSZEZŐ (július 1-től augusztus 25-ig). Árai:

- A Berta lakban egyágyas szoba napi Lei, 75 — Denzióval, étlap szerint Lei 135. —
- A Mária lakban egyágyas szoba napi Lei, 60 —
- A Móric-lakban egyágyas szoba napi Lei, 40. —
- A Berta-lakban 2 ágyas szoba napi Lei 135 —
- A Mária-lakban 2 ágyas szoba napi Lei 120 —
- A Móric lakban 2 ágyas szoba napi Lei 80 —
- Az Anna-lakban 2 ágyas szoba napi Lei 80 —

Állandó fürdőorvos! — Szénsavas, sós ásványvízfürdők.

A most érkezett legújabb rendelet szerint ingyenes fürdővizumokat adnak külföldieknek konzulátusaink. Féláru vasúti utazás — A nagyvendéglő házi kezelésünkben. — Telefon 6. — Prospektust készséggel küld a Fürdőigazgatóság Bikszád, Județul Satu-Marc.

„Sigi”
Gummi!

„Sigi”
Prezervatív
megbízható.
Kapható:
gyógyszertárban és
drogériákban.

BOTÁR BÉLA (Székelyudvarhely)

A LELKEM

Nézzél föl az égre,
A csillagos égre:
A hold mikor feljő,
Rajta van egy felhő...

Az a felhő lelkem,
Vágy-virágos kertem;
S ha elvesz az égen...
Már meghaltam régen!

Kozmetika

Rovatvezető: Dr. med. HERSKOVITS ERZSI

A haj ápolása

Második közlemény

Mint multikori cikkemben írtam, a haj ápolásának első és legfontosabb állomása a szakszerű és kellő időben végbevitt hajmosás.

A hajmosással kapcsolatban igen fontos a használatba vett fésű és kefe kiválasztása. A fésűnek nem szabad tulságosan éles, erős fogazattal bírnia, mert az éles fogak felkarcolhatják a fejbőrt, ami aztán sebeket és infekciókat okozhat. A kefe viszont ne legyen igen lágy, mert a tulságosan lágy kefe nem ad puhaságot és fényességet a hajnak, amit pedig egy közepesen erős kefével már könnyen elérhetünk.

Ajánlatos, ha a haját nem mindig ugyanazon a helyen választjuk el, mert a haj a választásnál rendszerint gyérülni szokott.

A haj sütése tulajdonképpen ártalmas a hajnak, van azonban olyan természetű haj, amely a sütést minden bántalom nélkül bírja, viszont igen sok esetben a haj töredezik és általában számítani kell arra, hogy a sütés nyomán a haj töredezése következik be. A sütés a hajgyökereknek nem igen árt, csupán abban az esetben ártalmas, ha a sütővas igen forró. Ha a haj töredezését észleljük, ajánlatos a haj sütését abbahagyni.

Az utóbbi időben nagyon divatba jött örökhammam szakszerű keresztülvitel esetén nem árt a hajnak. Mindenesetre itt is nagy szerepet játszanak az egyéni hajlamosságok, amelyek közül elsősorban a haj színét kell megemlítenünk, így például a szőke haj mindig kényesebb, mint a sötétszínű.

A haj ápolásánál igen fontos szerepet játszanak a különböző zsirok és kenőcsök, melyek révén a haj és a fejbőr tisztántartását érhetjük el. Ezeket a zsirokat pomádé és brillantin formájában szokták használni, fontos azonban annak megállapítása, hogy mi képezi e zsirok alapanyagát, mert vannak zsirok, mint például a glicerín, agar stb., melyek a haj töredezését okozzák, tehát ártalmasak. Még a ricinusolaj is töri a hajszálakat, noha ez kedvelt hajápolószer a hajhullás megakadályozására, tehát pomádé alakjában, mint alapanyag, nem ajánlatos.

Az utóbbi időben nagy kedveltségnek örvend a haj színének festés után való megváltoztatása. A haját csak a fejbőr felületétől kezdve lehet megfesteni, mert a hajmagyákon keresztül történő festés a tudomány mai állása szerint lehetetlen. Természetes, hogy ilyenformán a festés a haj növekedése, fésülés és mosás után lassan elkopik és a haj újabb megfestésére van szükség.

A haj festésénél legfontosabb dolog a festékanyag kiválasztása abban az értelemben, hogy lehetőleg ártalmatlan anyagokat használjunk, de hasonlóképpen fontos az, hogy a festést ehhez értő mesterember végezze. Egyes külföldi orvosok a haj festésénél orvosi felügyeletet ajánlanak.

Ártalmatlan festékek az organikus, mégpedig növényi eredetű anyagok. Gyermeknek a szőke haj színének megtartására jó a citromlé és a kamilla-főzet, amik természetesen gyenge festőhatással bírnak. Barna hajaknál szintén, mint gyenge festőanyag, a friss dió héjának főzetét használhatjuk.

Erősebb szinkülönbségeket csakis a különböző kémiai hatású festőanyagokkal érhetünk el, ezt a festést azonban már csak a szakértő mesterember végezheti.

KOZMETIKAI ÜZENETEK:

„Két páros”. Sajnos, ezt a betegséget nem kezelheti házilag. Forduljon orvoshoz, amíg nem késő.

„1526.” Örvendek, hogy szép eredményt ért el. Csak folytassa szorgalmasan a megkezdett kezelést.

„Barna nő.” Szőrszálaid véglegesen csak diathermiás kezeléssel lehet eltávolítani.

A többi levélre a jövő számban válaszolk.

Sainte Beuve, a kritika csodája szerelmes volt Victor Hugó feleségébe

Minden mozgalomhoz csatlakozott és minden mozgalmat cserbenhagyott

Liege városában, amelyet mi a háboru alatt Lüttichnek nevezünk, emléktáblával örökítették meg azt a házat, amelyben Sainte Beuve, a nagy francia kritikus lakott.

A távirat szerint Sainte Beuve 1848-ban költözött Liège-be és hosszabb ideig tanárkodott az ottani egyetemen. Ez azonban tévedés; Sainte Beuve 1848-ban csakugyan Liège-be költözött de csak egy fél évre és csak egy szemeszteren át adott elő az egyetemen.

Ha valakinek kedve volna kirohanást írni az emléktábla-szenvedély ellen, Sainte Beuve esete erre jó alkalomnak látszik. „Minden házat mégsem lehet emléktáblával kitüntetni, ahol egy nagy ember néhány hónapot töltött!” mondhatná az ember.

Sainte Beuve-nak elég eseménytelen élete volt, de minden képzeletet felülmulán izgalmas. Pedig lelki és érzelmi kalandja is kevés volt. Egész életében egy nőt szeretett: Victor Hugó feleségét és — amint néhány év előtt nyilvánosságra került vallomásából kiderül, — ez volt élete egyetlen szerelmi sikere.

„Olyan vagyok, — írja ebben a megrázó könyvben, — mint az öreg generális, aki haláláig élete egyetlen győzelmén ragódik.”

Vallásos és világnézeti válságok sem igen bántották, politikai nézetei mindig hajlíthatók voltak. Mikor III. Napoleon császár az 1851-iki államcsíny után lojális magatartása jutalmául kinevezte a Collège de France tanárává, egyetlen előadást sem tarthatott;

50% kedvezmény!
a román vasutakon

PARCUL CAROL -ban tartandó ÜNNEPSÉGEK ALKALMÁVAL

Rendezi az UNIUNEA FUNDATIILOR CULTURALE REGALE.

1933 augusztus 1-től szeptember 15-ig

Kulturális rendezések: Szimfonikus hangversenyek, ének, színház, opera stb. — Sportrendezések: Box, birkózás, löversenyek stb. — Luna-Park és egyéb szórakozások, velencei gondolk, meglepetések stb. — Naponta új műsor — 50 százalék menetdíjkedvezmény a román vasutakon, árkedvezmény a szállodákban, éttermekben és üzletekben.

A Bukarestbe való menetjeggyel egyen visszautazhatik.

Magyarország új története

Eckhardt Ferenc könyve.

Nincs az emberi ismereteknek még egy ága, amely nagyobb átalakuláson ment volna keresztül a háboru óta, mint a történelem.

A magyar történettudomány átalakulása kettős irányú: egyrészt az adatok ismerete tett óriási haladást az eddig hozzáférhetetlen bécsi levéltárak szabadbátétele folytán, másrészt pedig az eseményekről való fölfogás is gyökeresen átalakult.

De átalakult a közönség követelménye is a történelemmel szemben. Ez a követelmény egy szóban fejezhető ki: az igazság, a szépségnélküli, kiméletlen igazság.

Elmult már az az idő, amikor a történelem csupán a politikai és katonai jelenségekre szorítkozott.

De épp így elmult az az idő is, amikor a magyar történelmet elszigetelt jelenségként tekintették és alig érintették azokat a kapcsolatokat, amelyek révén részesei lettünk és vagyunk az európai keresztény civilizációnak.

A háborúelőtti magyar történelmi összes politikai, jogi, katonai és társadalmi intézményeinket autochthonoknak állította. Ma már nem lehet vitás, hogy Magyarországnak az európai keresztény kultúrközösségbe való bekapcsolódásának alapfeltétele volt a közösség intézményeinek elfogadása. Ennek a józan igazságnak terjesztéséből, ebből a nemzetnevelő munkából Eckhardt Ferenc mindenkor kivette részét.

Eckhardt Ferenc nemcsak tudós, aki adatokat gyűjt

Eckhardt Ferenc ezzel a könyvével nemcsak az ifjúságnak, hanem a felnőtt meglett emberek legszélesebb körének fölfogására is igyekszik hatni.

Arra vállalkozott, hogy aránylag rövid, könnyen olvasható műben a tudomány mai színvonalán állva közölje mindazt az igazságot, melynek ismerete minden magyar emberre nézve egyformán fontos, nemre, korra, vallásra, műveltségre való különbség nélkül.

Viszont a kiadó a kiállítás tetsző voltával, de főképpen a legszélesebb lehetőséget kihasználó olcsósággal igyekszik ennek a nemzetnevelési szempontból oly fontos műnek minél szélesebb körben való elterjedését előmozdítani.

Ara egész vászonkötésben 90 lej, utánvétellel 115. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

OLIO SASSO

Háziasszonyok, étteremtulajdonosok!
Használjátok az OLIO SASSO olajat, ha biztosak akartok lenni abban, hogy tiszta olajbogyó-olajat használtok.

Egyedüli és kizárólagos romániai vezérképviselő D. PAOLINI, București III., Str. Vasile Lascar 168

„MERCUR” TÜKÖRÉYR és ÜVEGSZISZOLDA

BRASSÓ, Katonakórház-u. 3
Telefon: 5-60.

Eszközöl mindenféle csiszológumunkát a butoriparrészére Autóüvegek és karosszériáüvegezés olcsón és gyorsan. Tükörjavítások, kristály- és táblaüveg raktár.

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, mig-
rén idegzsákák, stb., ellen. Csakis
eredeti csomagolásban árusítják.
Minden dobozban az orvos
jelzésével ellátott 2
kapszula (ostya-
ban) van.

Kapható
gyógyszertárakban és drogériákban

SZILAGYI JÁNOS (Nagyszeben)

KRIPTABAN

Allok...

Alattam éjszakázó csend,
halott jaj nevet,
letűnt életek
széthullt romjai felett. —
... Élet!

És hull a gondolat:

Almok, fehérek,
szent hevülések,
vágynak, sóhajok
muló örömek,
gigászi harcok
és törpe küzdelem,
örült rohanás
balga fény körül...
Semmi...!

Kialló láng

és rög hull reánk

kripta-kő rendül

és elnyel az űr.

... Allok...

Vergődő élet, élő jaj.

Lelkemben a Vég

lehelete borzong...

Imádságos békét

suttogok a csendbe

és didergő szívemből

halálos dalba csuklik

vörösen a vér.

JAKAB ERZSÉBET (Nagyszeben)

A Patkányemberek

Szennyes odukat pájtak apró üregekbe;
Penészes, rothadt falak levegőjébe
Rátapadva sárhoz, meg a szennyhez
Éltek a Patkányemberek.

Odalent a földalatti mélyben
Hol csak patkányok ütnék már tanyát,
mint satnya, elnyűtt emberórák
csak árnyként lebegtek.

Üsszetoborozták fekete tömegbe
hogy kiszáradt ajkkal, megtört szemekkel
meggörnyedt testtel elroncsolt lélekkel
rájják és turják meg a földet.

Féres tüdejükkal, behorpadt mellükkel
kérges karmaikkal, vízenyos szemükkel
megtört, kietlen, sápadt tekintettel
keresték a kincset.

A kincset: mely a földfelettieknek
Megalátás, boldogság és öröm
napfény és tenger és szanatórium,
virágzó rét és hófehér hegyorom.

A kincset: mely nekik azonban nem egyéb
mint nyoszorgó fájdalom, kínzó szenvedés
Öröksötétséghez szokott varangyszem-
müknek
töbözdo vakító fehérség.

Nyomorban tengették szomorú létük
fájdalmas jajja zsugorodik lélegzetük,
de küzdő hörgésük, mely ordítással válik
a nagy mélységből énekek tünik.

A földkéreg, mely alatt ottlont találtak
melyen eltakarja a napvilágot őket
mintha szégyelne magát a nap előtt,
hogy mélysége mennyi szennyet rejtett

De jaj mi lesz, ha egykor megreped a föld
a feltörő milliók szörnyű jajsavától
a felszínre kerülnek a pokoli mélységből
a férges Patkányemberek!

Floakult szemükkel s ferde agyukkal
ellepek majd mint hiénák a földet
S jaj néked akkor társadalom, ki
megteremtetted a Patkányembereket!

LÁSZLÓ BÉLA (Székelyudvarhely)

Unalom

Már meguntam napot látni:
zürzavaros álmom után
meguntam napot imádni.

Mámor után lomhán kelni:
minden bűnöm szánni-bánni.
Már meguntam vezekelni.

Titkaim magambazárni:
valakinek a jöttét lesve
meguntam már mindig várni.

Vágyakat egymásra ölni,
lemondani s pénzt kergetni
meguntam a pénzt gyűlölni.

Meguntam a szegénységem:
gyűrött ruhám, gyűrött arcom:
meguntam a legénységem.

BÁLINTH LÁSZLÓ (Brassó)

ANNA

Regényrészlet

Hivj segítségül nyomorúságod
idején

És én megszabadítalak téged...
(Zsoltár 50.15)

— Na, hová megyünk? — vetette fel a
kérdést Pali.

Ez a néhány szó az akaratnélküli An-
nát szörnyen kihozta a béketüresből.

— Hová megyünk? Hát hová mehe-
tünk? Amióta ismerik egymást, mindig
ezt az idegölő kérdést veti fel Pali. Mint-
ha máshová is járnának, mint a kerületi
kis moziba, utána egy pár tormás virstli
és egy-két pohár sör a „Kis Hordóban”
ahol már mindent és mindenkit olyan
jól ismer Anna. Ha behunyja a szemét,
maga előtt látja a bejárat fölött festett
Gambrinust, Flandria legendás híri ki-
rályát, a sörivők védnökét, amint kezé-
ben egy pohár sörrel, hordón lovagol.
Igaz, hogy az időjárás már kimosta kezé-
ből a poharat a habzó itallal együtt. A
hordóról is tovatűnt a „Kis Hordó” fel-
írás, csak a nagy K és a kis ó betűt hagy-
ta meg a zápor.

Már rég megutálta azt a vacak helyet.

Már megunta az örökös idejársát. Pali
ugy rejtegeti az emberek elől, mintha
nyomoréknak volna. Pedig Barta ur, a kira-
katrendező, tegnap is mondotta:

— Becsület szentségemre, Annuska
nagyam, olyan külső szépségei vannak,
könyörgöm, hogy az embernek csurog a
nyála a gyönyörtől.

Noha Bartának szép felesége van. Azt
beszéli róla, hogy valamikor színésznő
volt, de annyira belebolondult Bartába,
hogy otthagyt szinpadot, dicsőséget,
mindent és elment hozzá feleségül. Ha
akarná, Barta ugy belépistulna, hogy
csuda. De ő nem gondol ilyesmikre, mert
Pali neki már vőlegénye.

Igaz, hogy nem „gyűrűs” vőlegénye, de
Pali azt mondja; nem szereti a sok cir-
kuszt. Ha megtartják majd az eljegyzést
is, akkor négy hétre rá meglesz az eskü-
vő. Egy szóval: imádja Palit, mert egy
cuki fiu, csak ne kérdezné mindig, hogy:
na, hová megyünk, Pityőke? És utána
már viszi is, mozi, fel a második karzat-
ra, mert Palinak az a megingathatatlan
véleménye, hogy onnan jobb a „total
plan”, amiről néha olyan fölényesen szö-
kött magyarázni. De hiába, nem lehet
Palinak megmondani azt sem, hogy ott
fenn, a másodikemeleti karzaton rémes a
vasárnap publikum kigözlőse, vegyít-
ve a pacsuli illatokkal. Sokszor már alig
tudja az előadás végét kívárni. Ezeket
nem lehet megmondani, mert olyankor
Pali mindig sértődött arcot vág.

Nem lehet, nem lehet és megint nem
lehet.

Anna mindig belenyugodott a megvál-
tozhatatlanba, de most az egyszer és utol-
jára megkockáztatta a kérdést:

— Palikám, nem mehetnénk ma más-
hova szórakozni? Muszáj nekünk min-
dig abba a vacak moziba, vagy sörkertbe
járunk? Én már úgy utálok mindenkit,
akit ott látunk! Menjünk inkább valaho-
va a belvárosba!

Pali a csudálkozástól tágra meresztett
szemmel bámult Annára. Honnan veszi

HIRNEVES márkák

Forma

ÉS

MONICA

Füldő- és strandkosztümök — nadrágok.
füldőcipők — sapkák és köpenyek. Füldő-
és strandállatok.

Méreték minden személy számára nagyság
és súly szerint. A legkényesebb izlést is ki-
elégítő dus színváltozatok. Exclusiv modellek.
Mélyen leszállított árak.

SOLAVICI

București, Str. Lipscani 37. — Plocești, Pas. Cooperativa.

Minőség a mi reklámunk!

ez a lány a bátorságot, hogy az ő. előre
megszabott programján változtatni me-
részljen.

— Megbolondultál, fiacskám? — kér-
dezte. Mi ütött beléd egyszerre? Nagy-
zási hóbotba estél? Hát hova mehetünk,
talán a Ritzbe, gondolta? Egy évig jó volt
ez a teszerintet vacak hely. legyen még
jó egy kis ideig. Ne feledd, ha azt akar-
juk, hogy minél előbb családot alapít-
sunk, nem szabad eszeveszeiten költekez-
nünk.

Fzzel az utolsó mondattal sikerült An-
nát levennie a lábáról. Ez jól bevált
módszere volt.

Pedig minden közelebb állott Szabó
Pálhoz, mint a családalapítás.

... És ment Palival egy akaratnélküli
szegény leány, az elárusító Nagyrúhá-
z női-fehérműi osztályából. Anna apja
egyszerű pályator volt, aki nappal és éj-
jel, tavasszal és télen, egyforma mozdula-
tokkal és beleidegződött kötelességtudás-
sal állt „vigyázz”-ban az elzabogó vona-
tok előtt, míg egyszer, egy szép őszi na-
pon, amikor az ökörvál elindul a lan-
gyos széllel körülölelni embert és állatot,
kihullott kezéből a kis piros zászló és el-
ment egy más világba, hogy ott a „tulvi-
leg” vonatok biztonsága felett tovább
örkődjek.

Az anyja most egy burgenlundi uri csa-
ládánál szakácsnősködött, miután a na-
gyobbik leányát férjhezadta egy pozso-
nyi szobafestőmesterhez. Kiseb-
bik leányát bekönyörögte Sámuel Izsó urhoz,
a Nagyrúházi tulajdonosához, ahová an-
nakidején rendszeren, minden hónapban,
elment hajnalonként, hogy kimossa a Sám-
uel család becsületén esett foltokat.

A két leányt jól elhelyezte, kenyeret

adott a kezükbe. A nagyobbik leány, a
pozsonyi szobafestő felesége minden dél-
ben elvitte férjének a munkahelyére az
ebédet és ha el talált késni néhány per-
cet, a mester ur a kétágu létra tetejéről
keresetlen szavakat vágott törvényes hit-
vese fejéhez. Ez még csak hagyján, de
olykor-olykor a meszelő is megtette az
utat Kramer mester ur kezétől a mesternő
asszony fejéig. Anna is meg tud élni ab-
ból a fizetésből, amit a Nagyrúházi
nyújt. Az öregasszony minden lehető-
ségét megtette a lányaiért.

— Csak a becsületedre vigyázz, fiam,
csak a becsületedre — törtek fel refrén-
szerűen az öregasszony szájából a sza-
vak.

Egyebet sem hagyott a leányaira ez a
kis fáradt, azott verébhez hasonló töpö-
rödött öregasszony, mint a becsületet. Ott
hagyta az egyiket Pozsonyban, egy része-
dig itthagyt egyedül, a nagy város ezer
bűnös csapjától fenyegetve, hogy bárme-
lyik pillanatban leránták abba a fene-
ketlen, mindent elnyelő mocsárba, abon-
nan kivergődni, felszínre jutni nem le-
het... Az első naptól kezdve, ahogy be-
jutott a Nagyrúházi, minden számba-
jehető és nem jehető férfialkalmazott
körülzummogte Annát, úgy, ahogy a mé-
hek egy frissen nyitott virág körül, hogy
aztán kiszürsöljék a mézet...

Anna minden ilyen kísérletet erélyes
szóval, körömmel és pofonnal visszavert.
Később békén is hagyták, de valahány-
szor szobakerült, mindig azt mondták
róla, hogy „buta nő, akivel nem lehet
semmire sem menni.” Nem is ment senki
semmire Annával addig, amíg meg nem
ismerkedett Szabó Pállal egy nyári kerti
mulatságon, ahol a fölényes arc és üres
bókók megszédítették.

A nyaralás kérdése meg van oldva

15 napig tengeri fürdőn nyaral 3680 lejért

10 napi nyaralás 2950 lejért

Konstancai nyaralásunk programja:

1 nap Bukarest (Hotel Splendid, étkezés Piccadilly). 14 nap Kon-
stanca (a pompás Hotel Palaceban penzió). Mamaia, Movila, Techir-
ghiol, Eforia-tengeri fürdők, kirándulások, tengeri sétahajózás. — Min-
den költség, ellátás, utazás, kirándulások borralalókkal 15 napra 3680,
10 napra 2950 lej (Brassótól—Brassóig)

Ön 100 lej vegyen magához az utra, mert semmi kiadása nincs
és 15 napig világtürdőkön nyaral

Indulás július 20 hajnali 4:59 órakor a brassói főállomásról

Jelenkezés július 17-ig

RÁDIÓ-ÉLET

A hét rádió-műsora

Az éther színe-java

SZIMFÓNIKUS HANGVERSENYEK

Bécs, vasárnap, 11.15. C-moll mise.
Langenberg, vasárnap, 21: Hgv.
Bécs, hétfő, 20: Beethoven-hgv.
Brüsszel, hétfő, 21: Szimfónikus hgv.
Heidelberg, hétfő, 21.05: Szimfónikus hgv.
Strassburg, hétfő, 21.45: Beethoven-hgv.
Brüsszel, kedd, 21: Brahms-hgv.
Strassburg, kedd, 21.30: Zenekari hgv.

Bécs, kedd, 21.30: Zenekari hgv.
Brüsszel, kedd, 22.15: Szimfónikus hgv.
Budapest, szerda, 19.30: Zenekari hgv.
Stockholm, szerda, 20.30: Szimfónikus hgv.
Königsbrunn, szerda, 21: Haydn hgv.
Strassburg, szerda, 21.45: Zenekari hgv.
Strassburg, csütörtök, 20.30: Wagner-hgv.

Brüsszel, csütörtök, 21: Saint-Saens-hgv.
Prága, csütörtök, 21.15: Szimfónikus hgv.
Brüsszel, péntek, 21: Zenekari hgv.
Varsó, péntek, 21: Szimfónikus hgv.
Milánó, szombat, 22.30: Szimfónikus hgv.

OPERA ÉS OPERETT

Bécs, vasárnap, 21: Az utolsó keringő.
Prága, vasárnap, 21.05: Próbaházasság.
Berlin, vasárnap, 21.10: Zene és szerelem.
Belgrád, vasárnap, 21.30: Operett.
Milánó, vasárnap, 21.30: Don Pasquale.
Róma, vasárnap, 21.45: Stenterello.

Varsó, hétfő, 21: Lengyelvér.
Róma, kedd, 21.30: Don Pasquale.
Belgrád, szerda, 21: Traviata.
Milánó, szerda, 21.30: Operett.
Frankfurt, szerda, 22.15: Zaide.
Brüsszel, szerda, 23.10: Pillangó kisaszonny.

Milánó, csütörtök, 21.40: Turandot.
Róma, csütörtök, 21.45: Stenterello.
Bukarest, péntek, 20.40: Manon Lescaut.
Bern, péntek, 22.10: A bűvös vadász.
Bari, szombat, 21.30: Pillangó kisaszonny.
Róma, szombat, 21.30: Turandot.

Vasárnapitól - vasárnapig

Vasárnap, július 16.

Bukarest, 10: Istentisztelet. 11.15: Hgv.
13: Szimfónikus zenekar gramofonon.
13.40: Könnyű zene. 18: Vegyes zene. 20: Felolvasás. 20.20: Táncmuzsika. 20.40: Rádió-szabadegyetem. 21: Alexandrescu Aurel dalestje. 21.20: A stúdió zenekarának a hgv. 22: Előadás. 22.15: A hgv.

folytatása. — Budapest. 10.15: Hírek.
11: Róm. kath. istentisztelet. 12.15: Evangélikus istentisztelet, majd az Operaház tagjaiból alakult zenekar hgv. 15: Gramofon. 16.45: A székesfővárosi zenekar hgv. 17.50: Rádióriport a gödöllői jambo-rec-táborból. 18.30: A székesfővárosi zenekar hgv. 20.15: Rácz Béla és cigányzenekara. 21.15: Előadás, hírek. 23.45: Dzsez. — Bécs. 12.30: Szimfónikus hgv. 13.45: Könnyű zene. 16.35: Kamarazene. 18.30: Fuvószen. 21: Strauss „Az utolsó keringő” című operettje. 23.15: Táncmuzsika.

Hétfő, július 17.

Bukarest, 13: Hírek. gramofon. 13.40: Könnyű zene. 18: Vegyes zene. 20: Felolvasás. 20.20: Gramofon. 20.40: Rádió-szabadegyetem. 21: Kamarazene. 21.30: Előadás. 21.45: Citera-duo, 22.15: Hgv. —

Budapest. 7.45: Torna, gramofon. 11: Előadás, gramofon. 13.05: Dalhgv. 14.40: Cigányzene. 16.30: Felolvasás. 18: Előadás. 18.30: Gramofon. 19.10: Előadás. 19.40: Költemények. 21: Felolvasás. 21.35: Ma-

Kedd, július 18.

Bukarest. 13: Hírek, gramofon. 13.40: Könnyű zene. 18: Hgv. 20: Előadás. 20.20: Hgv. 20.40: Rádió-szabadegyetem. 21: Dalhgv. 21.20: Könnyű zene. 22: Előadás. 22.15: A hgv. folytatása. — Budapest.

7.45: Torna, gramofon. 13.05: Gramofon. 14.40: Katonazene. 17: Cigányzene. 18: Felolvasás. 18.30: Zongora és hegedűhgv. 19.30: Felolvasás. 20: A postászenekar hgv. 21.15: Két rövid opera előadása a

Szerda, július 19.

Bukarest, 13: Hírek, gramofon. 13.40: Könnyű zene. 18: Dzsez. 20: Felolvasás. 20.20: Román zene gramofonon. 20.40: Rádió-szabadegyetem. 21: Hegedűhgv. 21.30: Előadás. 21.45: Zongorahgv. 22.15:

Cselló-hgv. 22.45: Táncmuzsika. — Budapest. 7.45: Torna, gramofon. 14.40: A rendőrszenekar hgv. 16.30: Felolvasás. 18: Dzsez. 19.30: Grieg-hgv. 21: Előadás. 21.30: Dalhgv. 22.20: Veres Lajos és cigányze-

Csütörtök, július 20.

Bukarest. 13: Hírek, gramofon. 13.40: Könnyű zene. 18: Hgv. 20: Felolvasás. 20.40: Rádió-szabadegyetem. 21: Maxim Vasilu dalestje. 21.20: Szimfónikus zene gramofonon. 21.45: Előadás. 22: Szimfónikus zene. — Budapest. 7.45: Torna, gra-

mofon. 10.45: Felolvasás, gramofon. 13: Déli harangszó. 14.40: Gramofon. 17: Meseóra. 18: Előadás. 18.30: Cigányzene. 19.40: Matróz-dalok. 20.30: Előadás. 21: Fischer Annie, a nemzetközi Liszt-hangverseny I. díjat nyert résztvevőjének a hgv. 21.40: Előadás. 22: Rádióriport a

Péntek, július 21.

Bukarest. 13: Hírek, gramofon. 13.40: Könnyű zene. 20: Előadás. 20.40: Rádió-szabadegyetem. 20.40: Puccini „Manon Lescaut” c. operája. — Budapest. 7.45: Torna, gramofon. 11: Aktuális óra. 13.05:

Ének és hegedűhgv. 14.30: Zenekari hgv. 16.30: Előadás. 18: Magyar dalok, zongorán. 18.30: Előadás. 19: A Guttenberg-zenekar hgv. 19.40: Költemények. 20.30: Gramofon. 21.30: Előadás a stúdióból.

Szombat, július 22.

Bukarest. 13: Hírek, gramofon. 13.40: Könnyű zene. 18: Hgv. 19.15: A hgv. folytatása. 20: Előadás. 20.20: Hgv. 20.40: Rádió-szabadegyetem. 21: A stúdió zenekarának a hgv. 21.30: Előadás. 21.45: A

hgv. folytatása. 22.15: Román zene. — Budapest. 7.45: Torna, gramofon. 11: Előadás, gramofon. 13.05: Zenekari hgv. 14.40: Szalonzene. 17: Meseóra. 18: Zenekari hgv. 19: Előadás. 19.30: Gramofon.

20.40: Mit üzen a rádió? 21.20: Gramofon. 22.35: Szalonzene. 23.45: Dzsez. — Bécs. 12.30: Alpesi táncmuzsika. 13: Déli hgv. 16.45: Mandolin-hgv. 18.05: Fuvós-zene. 21: Könnyű zene. 22: Részletek Strauss operettjeiből. 23.40: Táncmuzsika.

*hiiles,
influenza,
reumaticus
fajdalmak ellen*

GLATTER ÁGNES (Nagyvárad)

Nyár

Füvek simultak
kókadtan a földre
hallgatni fáradt
szíve dobogását,
perzselte a nap
szerelme őket,
pipacsok lenge
kelyhüket kitárták.

Barna meztelen bőrünk
áradt a nyár, a nagy fa hívott
és zugott a vágy.

Nyár... vágy... nyár... vágy.
mormolta lihegte folyó, határ,
egymásra repült zizzenve
két katicabogár.
Nem volt szavunk,
szíveinkben ébredő
első csókunk lapult.
Hallgattunk. Vártam,
s hogy megcsókoltál
mégis elszaladtam.

Füvek simultak
kókadtan a földre
hallgatni fáradt
szíve dobogását,
figyelő csönd volt,
messze majorba egy
kakas kukorékkolt.

Társasutazás SVÁJCBAN

1933 augusztus 4-től 30-ig

A „Bukarester Tageblatt” kiadóhivatala augusztus hónapban olcsó társasutazást rendez Svájcba, a következő utiránnyal: **Belgrád — Milánó — Simplon — Zermatt** (Matterhorn) — **Genf — Lausanne — Bern — Berner — Oberland** (Jungfrau stb.) — **Luzern** (Vierwaldstätti tó) — **Andermatt — Chur — Silvaplana — St. Moritz — Landeck — Innsbruck — Bécs** és vissza. Az utat a résztvevők vonaton, póstaautón és gőzhajón teszik meg. Felvilágosításokkal és prospektusokkal szolgál a „Bukarester Tageblatt” kiadóhivatala, Bukarest II., Str. Sft. Ionica 10.

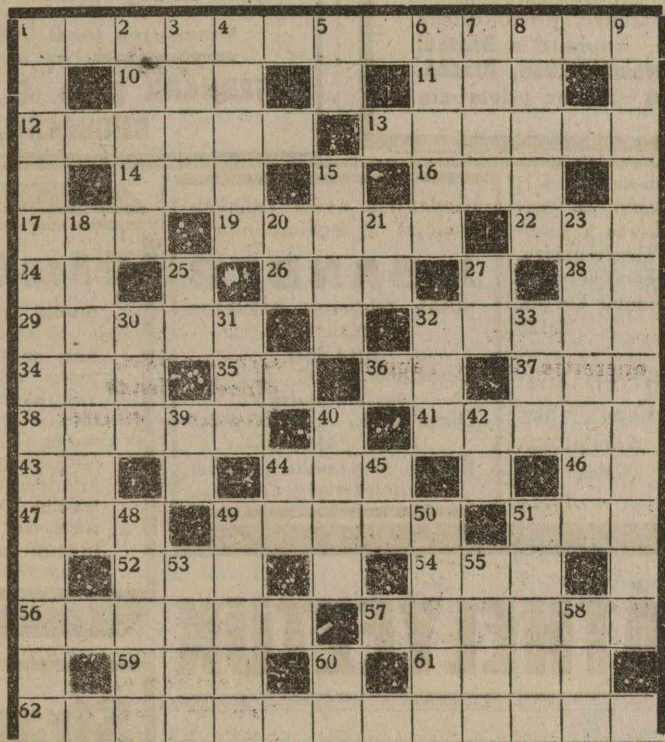

Lebrun, a francia köztársaság elnöke — elvegyül a nép között. A francia köztársasági elnöknek az a szokása, hogy vasárnaponként kirándul a Páris környéki falvakba és ott gyermekekkel játszik. A francia kispolgárt ez a közvetlenség és egyszerűség nagyon meglehet.

SZELLEMI TORNA

Keresztrejtvény

Huza Zoltán (Marosvásárhely) munkája

Vízszintes sorok: 1. Ismeretlen terület (holt nyelven), 11. Olaj, idegen nyelven, 12. Régi római pénz, 13. Helyeslés, idegen nyelven, 14. Vissza: Rangjelző, 16. Azonos mássalhangzók, 17. Címzés, rövidítve, 18. Orosz folyó, 19. Idomu, 21. Személyes névmás, 22. Magyar világban, 24. Leánynev, 25. Főváros, 26. Vissza: Retten, 28. Dupla mássalhangzó, 30. Idegen névmás, 31. Spanyol drámaíró, 33. Bánat (ékezet hiába), 36. Zeus szerelmese, 37. Vissza: Vasmegyei nagyközség, egy betűje feleslegesen duplázva, 38. Kötőszó, 40. ... ispán, 42. Igavonó állat, 43. Pár, 46. Vetés, 48. Nővér ura, 49a. ... ha, apró rovar, 50. Vonalig, 51. Utolsó betű az A. B. C.-ben, 52. Számnev, 53. Azonos mássalhangzók, 54. G. N., 55. Nyelvtani kifejezés, 56. Kereskedő rövidítés, 57. Közhasználatu izléstelen szócska, 59. Duszagdag horvát bán (1521-1524). (Vakbetük: A. V. H. O.)

Függőleges sorok: 1. Vadászok börtöne, (Vakbetük: I. M. D. A.) 2. Szid, 3. Vissza: Fi ... jármű, 4. Sz-el, üzér, 5. Biztató szócska, 6. Kettős mássalhangzó, 7. Pázt, 8. Birtokos névmás, 9. Kötőszó, 10. Legkiválóbb Domonkosrendi szerzetes (1195-1180.), 15. Agyonhasznált török név, 18. Leány becenév, 20. Vissza: Román egy, 21. Délamerikai tó, Peru határán, 21a. Számtani művelet, 23. Újság, 27. ... lett (elbámult), 218ülk-d cmíwp, 30a. Házállat, 31. S-el, fegyveralkatész, 32. ... vizszintes, 33. Úrna mássalhangzói, 34. Nemzet mássalhangzói, 35. Az A. B. C. első mássalhangzója, 39. Göröngy, 41. ... telen (hamar), 43. Házállat himje, 44. Vissza: Rabló, 46. Nem, 47. ... Ben (a londoni Westminster harangja), 49. Madár, 50. Gyeplő is, 55. Azonos mássalhangzók, 56. Személyes névmás, 56a. Vissza: Kettős mássalhangzó, 58. Első személy.

Megfejtésül elegendő a vízszintes 1, 31, 37, 59 és a függőleges 1, 10, 21, 21a sorok beküldése.

A „Vasárnapi Lapok” 1933 június 25-én megjelent számában közölt kereszt rejtvény helyes megfejtése:

Vízszintes sorok: 1. Kadetszerelem, 62. Andronescu Dan.

Függőleges sorok: Kakaskukorékolás. 9. Murgács Kálmán.

Helyes megfejtést küldtek be:

Kósa Rozália, Sepsiszentgyörgy. Szigethy Margit és Olga, Brassó. Tóbiás, Nyárádremete. Matta Bálint, Gyergyószentmiklós. Hirsch L., Déva. Nasch Miklós, Szamosújvár. Neumann Magda, Gergely Anna, Brassó. Büchsenpanner Emil, Rátosnya. Tóbiás Zsigmond, Nyárádremete. Móri Lajos, Barót. Wach Margit, Szigethy Péter, Brassó. Fodor Mariska, Brassó. Gidály András, Székelykeresztúr. Ifj. Morvay Endre, Kézdivásárhely. Kárpáti Juliánna, Kern Rezső, Sepsiszentgyörgy. Molitoris Sári, Lugos. Petke Irma, Sepsiszentgyörgy. Fekete Árpádné, Kézdivásárhely. Dr. Kanabéné, Kézdivásárhely. Sándor Károly, Uzon. Györbör Jenő, Kézdivásárhely. Schlett Pirocska, Zilah. Pádár Zoltán, Apáca. Stóhr Sándor, Brassó. Vadász Mici, Tekerőpatak. Wagner Irénke, Brassó.

A három jutalomkönyvet sorsolás útján a következők nyerték:

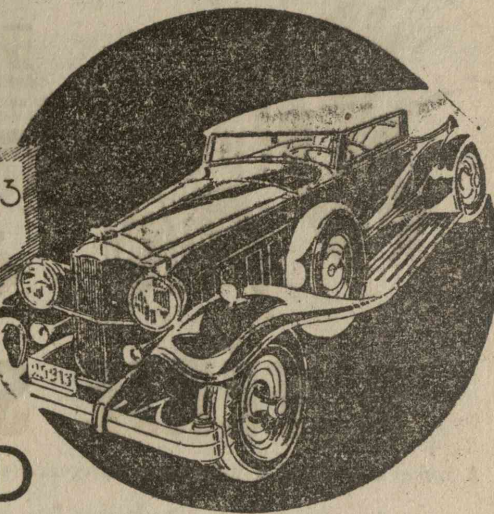
1. Vadász Mici, Tekerőpatak.
2. Ifj. Morvay Endre, Kézdivásárhely.
3. Szigethy Margit és Olga, Brassó.

Az automobilipar fejlődése szükségessé tette az olajipar fejlődését is

1895

1933

A STANDARD MOTOR OIL

az automobil fejlődését lépésről lépésre követte

Csak a gigantikus Standard Oil Company of New-Jersey hatalmas laboratóriumai képesek olyan olajat produkálni, amely a mai automobiliparral lépést tarthat.

STANDARD MOTOR OIL

ROMÁNIAI VEZERKÉPVISELET

AGENCIÁ AMERICANĂ S. A. — Calea Victoriei No. 126 — Bukarest

Bírálat a „Fiatalok száma-ra”

Politikusok, avagy nemzetgazdászok. Így vallahogyan képzeltek, ahogy megírta, de mégsem közölhetjük, mert a „Fiatalok száma” egy szerzőtől csak egy írást közöl. Öntől már két írás jön: egy vers és egy publicisztikai cikk. Ez a harmadik lenne és — sok lenne. A hely kell a többieknek is. — Karácsony. Az erotikához és a szexualitáshoz csak igaz művészekkel szabad nyulni. Olvassa el Tamási: Abel a Társadalomban című regényünk folytatásait és hasonlítsa össze az Ön írásának ok nélkül nyers és darabos hangjával. Egyébként is az induló ötlet eredeti, de a megoldás banális. — Bárány József „Gondolatgyöngyeiből.” Feltűnő íráskészséggel és tudással írta meg értekezését. Hatodik gimnazista létére egyszerű feltalálásban elmélyedő logikát csillogtat. Sajnos, annyira elvont a téma, hogy kirina a napilap publicisztikájából. Magunk is fájjaljuk, hogy nem közölhetjük. — Csak a halál után. Az írás menete egy kissé zavaros. Különösen a halál utáni szellem-életben és a Jupiter-részben bekezdéseket újra és újra el kell olvasni, hogy megértse az ember: az

író-mondólgját olvassa-e az ember, avagy Edita választát. Ezeknél a fantasztikus tárgyú írásoknál különös figyelemmel kell az olvasó világos vezetésére lenni. — Szívek tavasza. Elnyújtott írás, érdektelen és semmitmondó dialektusokkal. A filozófiája hamis és a két alak papírmisé. Egyetlen értéke a gördülékeny stílus. Ez érték ugyan, de nem — művészet. — Nászutazás az Olton. Nincs rosszul de nincs érdekesen megírva. A cigány lenézésének és lebecsülésének poenját csatantani kellett volna és ehhez az írás drámaibb menete lépését adhatott volna. — Márkus önkéntes. Humort írni a legnehezebb. Ami előadásban esetleg jól is hat, írásban gyenge és vérszegény lehet. Az Ön „esete” talán a gyakorlóterem kacagtató volt, de itt, írásban, nagyon gyatra történeteske. — Ne sirj, bolond. Egy vívódó lélek írása, akinek fájdalmai nem kaptak művészi formát. A téma egyébként is nem bírja a próza véges kifejezőmódját. Verset kellett volna belőle írni. Persze jó verset. — Emvarek — férgék. A vers csak formailag adja a dübörgő erőt és a vad kétségbeesést. Az egyszavas sorok egyszerűen erre a célra, de Ön csak odaveti a szavakat a rim kedvéért. A szavak értelmének is fokozni kell a kiáltás hangját és erejét.

Ha butorait tőlünk vásárolja, 3 előnye van:

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. OTTHONA IZLÉSES lesz!
3. Kézpénzért nagyon olcsón és hitelben is nagyon kedvező feltételek mellett vásárolhat!

SZÉKELY és RÉTI BUTORGYÁR R.-T.

MAROSVÁSÁRHELY * BUKAREST * BRASSO

A FÉRJE SZENVED

A mérgek és főleg a húgysavas mérgeződés nagy mértékben rombolják a szervezetet.

A rombolás először lassú, alattomos, alig észlelhető. Például úgy kezdődik, hogy nehezebben esik a lépcsőn felmenni, amelyeken eddig könnyűszerrel jártunk. Vagy jelentéktelen szívizurást érzünk, vagy a fogak kezdenek lazulni, a foghús lesz érzékeny, s néha feldagad.

Gyanútlanul fejlődik ki az ízületi csúsz. Annál könnyebben, ha a szülők szervezetében hasonló kis zavarok előfordultak, vagy tényleg szenvedtek is rheumában, arterioskleroziában, azaz másszóval, ha öröklődött, mert hiszen az artritisz öröklődő betegség. De azoknál, akik nem figyelnek fel, a húgysav a leggyakrabban igen erőlyesen lép fel: váratlan szélhűdési roham bérulást idézhet elő úgy, hogy ki sem mozdulhat többé a házból: lumbago, mely miatt görbévé válik a járása; sciatica, mely nyomorkáká teszi, úgy hogy bot nélkül nem tud járni; kimerítő asztma, hepaticus, vagy vese-kólika.

És ami még nyugtalanítóbb a jövőre nézve az az arterioskleroza nyilvánvaló jelentkezése: szemhéj feldagadása, szivdohogás, szédülés, emlékezőtehetség elvesztése, a beszéd elnehezülése, végtagok zsibbadásai, rendetlen érverés, stb.

Vagy jöhet, ami még nagyobb szerencsétlenség, a gutaütés, agyvérítölulás.

Mindezen különböző beteges állapotok megszüntetésére két megoldás kötelező: 1) diéta, 2) a vérben lévő összes tisztátalanságok és főként a legveszélyesebb mérgeknek, a húgysavnak alapos és rendszeres kitisztítása.

Ez ropogtatja az ízületeket és — bekérgesedvén az izmokba — tesz minden mozgólátot fájdalmasná, (mert hiszen a húgysav kristályok oly szuróan hatnak, mintha megannyi szeg és tű volna a szervezetben).

A húgysav miatt válnak az erek „pipaszárákká”, elvesztve rugékonyságukat, ami nélkül pedig a vérkeringés lehetetlenné válik. Ebből ered a szív fáradása, csövesedése, a gutaütés, a vértölülés.

A mai mozgalmass és megerőltető korszakban a húgysav nem kimél meg ugyszólván egyetlen felnőttet sem.

Ime, miért írja elő az artritikusoknak orvosa a húgysav leghatásosabb ellenszerét, az URODONAL-t, mely teljesen veszélytelen a gyomor, vese és szív működésére. (Az orvosi egyetem közleménye.)

Ugyanezért erőszkolja minden családját, a holnapért való aggodásában férjét, hogy vegyen URODONAL-t, hogy a betegségek ellen biztosítsa.

Az URODONAL megfiatalítja a megmérgeződött szerveket és kizárja a húgysav újabb támadásait.

Ha egy háromszoros nagyságu üveget vesz, 25%-al olcsóbban vásárol, mintha négy rendes nagyságu üveget vesz.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej. vastag betűből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Álláskeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25%o engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

KERTIPADOK, kertitömölők, vízmentes ponyvák és ponyvavászon. Jul. Teutsch műszaki áruaktár, Brassó, Str. Regele Carol 57.

SPARKASSA BETÉT-KÖNYV eladó. Cim 12093. sz. alatt a brassói kiadóban.

Veszek 30 százalékra, a Brassói Fiók banknál levő betétet, készpénzért, 50.000 lejig. Özv. Szalmáné, Bălăușeri 12129

Jókarban levő LUXUSAL-TÓ eladó. Értekezni Szenesné, Brassó, Hosszu-utca 52. 12119

Rádio, új típusu, 7 lámpás szuper, szelektív, olcsón eladó. Radiótechnikus, Brassó, Vasut-utca 106. 12123

Megyeszékhely. főtéren jól bevezetett fűszer- és vegyeskereskedés berendezés és áruval együtt eladó. Cim 12126 szám alatt a kaidóban.

Megvételre keresünk kifogástalan állapotban levő, aláfűtéses, tranmissziós villany-mosógépet, csavaró, szárító és vasaló berendezést. Részletes ajánlatokat „Mosógép” jelígre Rudolf Mosse, Oradea 12125

Eladó 5 lóerős favágómotor, üzemben megtekinthető Nagy Kálmánnál, Mercurea Ciuc, Str. Bratianu 169. 12127

Sportautó, 2 személyes, kitűnő állapotban, olcsón eladó. Braşov, Turmus, Hosszu-utca 173. 12115

Állást nyer

TANULÓT keresek vidéki rőfös és vegyeskereskedésbe, 4 középiskolával. Ajánlatok a kiadóhivatalba „Tanuló” jelígre. 12115

Lakás

Kétszobás modern lakás, azonnal, olcsón kiadó. Cim. Rókus-utca 12. 12052

ÜZLETHELYISÉG, lakással, vagy anélkül, kiadó. Brassó, Szentpéteri-ut 10. 12121

Vegyes

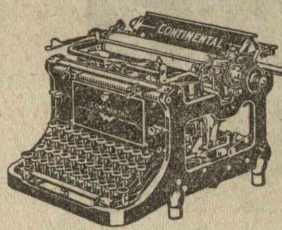
Cérnazokni, hatszorosan megerősítve, 4 pár 100 lej Gross Ferenc harisnyagyárában, Kapu-utca 38. (udvarban). 12025

Vízimalmot keresek bérbe, műre átszerelném, veszek daratisztiót. „Stefan”, Bucureşti, sosea Pantilimon 224. 12124

FAELADASI HIRDET-MÉNY. Miniszteri engedély alapján szabadkézből eladom Gelence község határában fekvő erdőnek lábán álló faállományát és pedig cca 3400 köbméter fenyő és cca 460 köbméter bükk rönkfát. Az erdő Gelence községtől 9—10 és Imecsfalva községtől 6 kilométernyire fekszik és jó úton könnyen megközelíthető. Özv. Tellmann Gyuláné (Gelence) Ghelint, erdőtulajdonos. 12111

Prima bükki tűzifát

száraz szállít
Általános Kereskedelmi R.T.
Brassó, Str. Regina Mária 58. (Fekete-u.) Telef 386
II-od osztályu bükkihasáb-tűzifa házhozszállítva 1000 kg-ként **Lej 360**
Megrendelések a Mircea-Vodă 8 szám alatti fatelepen is eszközöltnék.

„CONTINENTAL”
írógépek, számológépek erdélyi és bánáti vezérképviselőisége Javitóműhely és eredeti gyári pótalkatrészek.
Brassó, Weiss Mihály-utca 19.
Telefon: 384

Tamási Áron:

Ábel

a rengetegben

c. regénye, egész vászonkötésben, számos illusztrációval, ára 113 lej. Vidékre portóköltés 20 lej. — Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában, Brassó, Kapu-u. 56—58, az udvarban.

Készpénz óvadékkal rendelkező fűszerkereskedő és vendéglős házaspár keres a szakmában üzletet, elszámolásra, (lehetőleg megyeszékhelyen). Ajánlatokat a kaidóba kérjük „Bánáti” jelígre. 12128

ÜZLETHELYISÉGET keresek, lehetőleg Kapu-, vagy Hirscher-utcában. Ajánlatokat a kiadóhivatalba „Üzlet” jelígre. 12114

Mindenféle nyári ruhakelmjét a legolcsóbban

J. SANDER

dusan felszerelt üzletében szerezheti be.

BRASSÓ, Kolostor-utca 13. (Az udvarban balra.)

Olcsó árak! Jó minőség! Nagy választék!

Kérem, látogasson meg vétekötelezettség nélkül.

ÁTHELYEZTÜK

női- és férfi készruha, valamint szabászati osztályunkat a

KAPU-U. 51 sz. a.

KORONA SZÁLLODÁVAL SZEMBEN

Kérjük, látogasson meg új helyiségünkben is. Modelljeink legutolsó divatúak, áraink alacsonyak, kiszolgálásunk és munkánk megbízható, szolid.

N.V. & O. WESTEMEAN

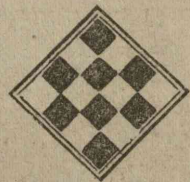
TELEFON: 7—10

Értesítés!

A mai naptól kezdődőleg eladásra kerül körülbelül 10000 méter I-a WATER-OX-FORD és PANAMA-NATUR 78—80 cm szélességben 22 lejes méterenkénti árban. Az anyag nagyon alkalmas sportingek, nappali ingek, gyermek-felhernemük, stb. készítésére. — Kérjük győződjön meg az áru jó minőségéről. Kiváló tisztelettel

DEPNER és ROTH

Brassó, Kapu-utca
A Központi Hiteliroda és a „B. Z.” tagja.

GÜTERMANN

FÉLE VARRÓ- ÉS GOMBLYUKSELYEM.

A varróselyem előnye hogy egyenlő értékű a nyersselyemmel.

A varróselyem tiszta selyemből készül.

A varróselyem szintartó.

A varróselyem ellentáll az időnek.

A varróselyem fénye természetes

A varróselyem több mint 600 féle színben készül.

A varróselyem olcsó

A varróselyem puha, elasztikus és a varrásnál alkalmazkodik a ruhadarabokhoz.

A varróselyem felhasználásánál a szemek nem szakadnak el.

A gyapjú, vagy selyemszövetek festésénél a varrás csak akkor kapja meg az új szint, ha gépselymet alkalmazunk — Figyeljen jól tehát, hogy ruhája mivel lesz megvarrva. Ne takarékoskodjon a varrásnál.

A varróselyemnek nincs párja!

Használjon tehát Gütermann-varróselymet, az a legjobb.

GÜTERMANN & Co. S. A. ROMÂNĂ, BUCUREȘTI.

Fiatat,

önálló, magyar kereskedő ismerettség hiányában ezuton keres komoly intelligens leányt, vagy asszonyt életfársul, akiesetlege: hozományával és komoly munkával hozzájárulna az üzlet kiterjesztéséhez Komoly leveleket „Becsületes akarat” jelígen kiadóhivatalunk továbbít — Közvetítők kizárva

Strand-pyjama anyagok

legnagyobb választékban

TELLMANN & WOCET
cégnél,
BRASSÓ, BUZASOR 8.

Karl Fröhlich és Tsa
vaskereskedés

Brassó, Hosszu-utca 30
Telefon 221

Állandóan dusan felszerelt raktár minden kovács, lakatos, bádogos ács, asztalos, építész, mérzőgazdasági

szükségleti cikkből, a legolcsóbb napi áron.

Nagy főzőkemence és főzőedény-raktár.